

№3 арнайы мектебіндегі педагогикалық кеңес отырыстарының жоспары
(2022-2023 оқу жылды)

№	Қаралатын мәселелер	Уақыты	Орындаушылар
1	<p>Тақырыбы: 2022-2023 оқу жылында оқу үдерісін ұйымдастыру: педагогикалық ұжым қызметінің мақсаттары, міндеттері, бағыттары»</p> <p>1. Откен оқу жылынна тақдау. 2. Жаңа оқу жылындағы оқыту форматтары 3.. "0-4 кезекші сыныптардың" жұмыс тәртібі және жұмыс істеу қавидалары. 3. Білім күніне және сынып сабактарына арналған салтанатты сап түзеудерді откізу туралы 4. Әдістемелік бірлестік жоспарларын бекіту. 5. Сынып жетекшілерді бекіту.</p>	ұақыты қыркүйек	<p>А.У.Джусумагазиева</p> <p>А.К. Тулебаева</p> <p>ДТЖО</p> <p>Бірлестік жетекшілері. Мектеп әкімшілігі</p>
2	<p>Тақырыбы: Мүмкіндіктері шектеулі балалардың жеке ерекшеліктерін есепке алу</p> <p>1. Баяндама : «Арнайы мектептегі жалпы дидактикалық принциптер» 2. I тоқсан бойынша оқу –тәрбие жұмысының қортындысы. 3. Жас мамандардың сабактарына қатысу 4. Өз біліктілік санаттарын жөндеуден кейін мұғалімдердің отініштерін қабылдау 4. Үйден (жеке) оқытын оқушылардың ата-аналарымен байланыс. 5. «МЕКТЕП EDUS» форматының жұмысы туралы.</p>	қараша	<p>Психолог У. Джалгабаева</p> <p>OIM А.К Тулебаева</p> <p>ДТЖО Сулейманова А.Х</p>
3	<p>Тақырыбы: Арнайы мектепте тәрбие процесін ұйымдастыру ерекшеліктері</p> <p>1. Баяндама «: Тәрбие үрдісінің мақсаты-оқушының бос уақытын ұйымдастыруы</p> <p>2. Бірлестік апталығын откізу жоспарын бекіту.</p> <p>4. I ші жарты жылдықта жасаған жұмыстар есебі.</p> <p>5. I жарты жылдық бойынша оқу-тәрбие жұмысына сараптама II/ші жарты жылдықтың міндеттері туралы.</p>	қаңтар	<p>Әлеуметтік педагог</p> <p>Бірлестік жет/і:</p> <p>Мамандар Сынып жетекшілер</p> <p>ДТЖО Сулейманова А. OIM. Тулебаева А.К</p>

4.	<p>Тақырыбы: «Бала –ата-ананың , отбасының адамгершілік өмірінің тәрбиелілігінің айнасы»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баяндама «Бала- ата-ананың , отбасының ,адамгершілік өмірінің тәрбиелілігінің айнасы» 2. Оқу –тәрбие үрдісінде заманауи әдістер мен технологияларды енгізу. 3. Мұғалімдерді мерекелік марапаттау. 4. Бірлестік апталығының биылғы жетістіктері, және апталықтың отуі туралы. 5. III –ші тоқсан қорытындысы. 	наурыз	<p>OIM A.K Тулебаева Логопед Аккулова Р Бірлестік жетекшілері:</p> <p>Сынып жетекшілер Мамандар</p>
5	<p>Тақырыбы: Ақпараттық коммуникациялық технология арқылы оқыту-заман талабы.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Баяндама : « Ақыл –ой кемістігі бар бастауыш сынып оқушыларының саналы оқу дағдыларын қалыптастыру ерекшеліктері » 2. Білім беру үрдісінің түрлі бағыттары бойынша мектеп жұмысының нәтижелері 3.Оқу жылының аяқталуы туралы. а) оқу жылын аяқтау туралы нұсқаулықты талдау ә) емтиханга жіберу және оқушыларды келесі сыныпқа көширу туралы 3. 9-сыныптарында жүргізілген емтихандардың қорытындысы; 4. Педагогикалық ұжымының 2022 – 20223 оқу жылындағы жұмыстарын талдау және жеке мұғалімдердің жетістіктерін бағалау 5. Жыл бойы атқарылған жұмыстардың нәтижесіне сәйкес 2023-2024 оқу жылына қойылатын міндеттер мен талаптар 	мамыр	<p>Бастауыш сын.мұғ/i: Төрениязова Б</p> <p>A.У Джумагазиева OIM Тулебаева</p> <p>OIM Тулебаева</p> <p>OIM Тулебаева</p>

2022 - 2023 оқу жылы.

Педкесестің № 1 хаттамасы.

Педкесес откізілген күн : 05.08.2022 ж

Катысқан мұғалімдер : 35 мұғалім

Күн тәртібінде :

1. Откен оқу жылына талдау - ОІМ Тулебаева А.К
2. Жаңа оқу жылындағы оқыту форматтары
- 3.. "0-4 кезекші сыныптардың" жұмыс тәртібі және жұмыс істеу қагидалары.
4. Білім күніне және сынып сабактарына арналған салтанатты сап түзеудерді откізу туралы - ДТЖО Сулейманова А.Х
5. Әдістемелік бірлестік жоспарларын бекіту.
6. Сынып жетекшілерді бекіту

Тыңдалды:

1. 1. 1.Отырыстың алғашқы сөзін ОІМ Анар Қалдыбайқызы алды. Ол өз сөзінде откен оқу жылындағы жетістіктер мен оқу саласына қысқаша тоқталып отті. Жыл сайын мұғалімдер бар мүмкіндіктерінше арнайы бағдарламаны пайдалана отырып, оқушылардың деңгейлеріне қарай оқытып, үйретіп келеді. Тек оқыту гана емес, түзете – дамыту жұмыстары да алға қойылған. Психолог, логопед, дефектолог мамандары жыл басында жоспарланған жеке және топтық жұмыстарында үзбей откізіп келді. Оқу және тәрбие қатар жүргендіктен 8 бағытта жоспарланған тәрбие жұмыстары да мақтауға тұрарлық Осындаи жұмыстардың арқасында мына атап оқушылар жалпы орта мектепке ауыстырылды. Атап айттар болсақ :

Елубаев Аян (бсынып) -№15 мектепке,

Жолдас Нұрдәulet (сынып) - №11 мектепке

Ергенбек Ажар (4 сынып)- №1 мектепке

Бұл оқушылардың жалпы мектепке қабылдануы біз ушін үлкен жетістік Тазы бір қуантарлық жаңалық, уйден (жеке) оқитын оқушылардың жартысынан көбі мектепке келіп оқу мүмкіншілігіне ие болды, олар:

1. Аллақұл Қарас – 7 сынып
2. Бердіқұл Қыдыржсан – 8 сынып
3. Аққали Нұртай – 8 сынып
4. Дурдыбай Жарас – 9 сынып
5. Тилеген Ериар – 6 сынып
6. Асанов Бекжсан – 6 сынып
7. Игdir Нұртас – 7 сынып

Негізі 11 оқушы келуі тиіс еді, бірақ 4 оқушы деңсаулық жағдайларына қарай оқуларын үйден жалғастыратын болды. Эрине бұл оқушылардың мектепке келіп оқуга қабілетті болғаны да, мұгалімдердің арқасында деп ойлаймын. Біздің ұжымның бұдан да басқа биік белестерді бағындыратынына сенімдімін.

2. Жаңа оқу жылындағы мәселелер де аз емес, биыл алғаш рет 0 сыныпқа бала қабылдайтын болдық, осы кезеңге дейін тек 1 сыныпқа қабылдайтын едік. Жоспарды 2020 жылдың 5 ақпанында шыққан №51 бұйрықпен бекітілген бағдарламаға сүйеніп жасау керектігі туралы ескертілді. Басқа да ағымдағы мәселелерге қысқаша тоқталып өттік. Үйден мектепке аудыстырылған оқушылардың ата-аналарымен тығыз байланыста болып, қатаң қадағалау керектігі де ескертілді.

3. Биыл 0 сыныпқа 10 оқушы қабылданды. Бұрын дайындық сынныбын оқып келсе де, ата-аналар қайтадан 0 сыныпқа оқытуға қарсы емеспіз деп, бір аудыздан өтініш берді. Оқушылардың 9/ы жеңіл түрдегі дамуы кешеуілдеген болса, 1/yi - дауна диагнозында. Үнемі қадағалап, бақылауды қажет ететін оқушылар

4. Кезекті сөзді мектептің тәрбие орынбасары Алмагүл Халдыбайқызы алды. Алдағы Білім күнінде өткізілетін салтанатты жиынның қалай болу керектігі туралы қысқаша тоқталып өтті. Биылғы ережеге сүйенсек, жылдағыдай шар ілуге болмайды, жиын талапқа сай өтуі тиіс. Сынып сағаттарының тақырыбы айдың аяғында белгілі болады, соган сай жасақтайтындарын айтып өтті. Жылдағы ереже бойынша оқушылардың ата-аналарынан барып, қолхат алууды тапсырды.

5. Биыл жылдағыдай емес мұгалім саны көбейді, сол себепті бірлестік құрамы да көбейіп, 7 бірлестік жұмыс жасап бастайтыны туралы ескертіліп, бірлестік жоспарлары бекітіліп, алдағы жұмыстарына сәттілік айттылды. Жас мамандар саны да аз емес, соның бірі Аяберген Шынар. Оның тәлімгері – Нұрадин Салтанат болып тағайындалды.

6. Биыл сыннып саны- 10 , үйден (жеке) оқитын оқушылардың мектепке аудысуына байланысты, бала саны көбейді. Оқушыларды ПМПК тұжырымы бойынша сынныптарға бөліп, сыннып жетекшілерін бекіттік.

0 сыннып – Төрениязова Бақыт

2 сыннып - Сақтағанова Аджарбике

3 сыннып - Рахышева Зұлфия

4 сыннып - Сатыбалдиева Талишын

5 сынып - Утебекова Жанар
6 сынып - Нұрқасынова Қамажай
7 сынып - Сүлейбаева Дариха
8 сынып - Аккулова Жайжан
9а сынып - Түлебаева Сәдүле
9б сынып - Нұрғазиева Улмекен

Кауым:

1. Білім күніне арналған жиынның талапқа сай өткізілуі ДТЖО Сүлейманоғада тапсырылсын
2. О сыныптың сабак жоспары 51 бүйреккә (2020 жыл 5.02) сүйеніп жасалынын
3. Эр сыныпқа жоғарыда сайданған жетекшілер бекітілсін.

Педкеңес төраймы: А.У Джумагазиева
Хатыны: А.К Түлебаева

2021 -2022 оқу жылышың аяғында

ПМПК / дан откен оқушылар туралы мәлімет

	Оқушының аты-жөні	Мектеп	Үйден (жеке) оқитын
1	Дурдыбай Жарас	+	
2	Оразалы Жандос	+	
3	Аққали Нұртай	+	
4	Аллақұлы Қарас	+	
5	Игdir Нұртас	+	
6	Тилеген Ернар	+	
7	Асанов Бекжан	+	
8	Сапарова Амина	+	
9	Есенқұл Бекарыс	+	
10	Қази Иманғали	+	
11	Есқали Эсел	+	
12	Дүйсенбай Бейбарыс	+	
13	Демеуова Ләззат	+	+
14	Көбейсип Мирамбек		+
15	Чокудаев Ердос		+
16	Хожабек Аружан		+
17	Тасболатова Тамара		+
18	Ахметжұма Қолғанат		+
19	Едігеева Мадина		+
20	Тұрдықұл Бекжан		+
21	Наджисимединова Айгерім		+
22	Амандық Эсем		+
23	Испулов Жоламан		+
24	Меркебай Нұрдәulet		+
25	Оралбаев Ақсүңқар		+
26	Дәріғұл Аян		+
27	Қайратов Мухаммет		+
28	Бердімуратов Ягуар		+
29	Тұрсынбек Газизбек		+
30	Демесен Аяусан		+
31	Джисанаева Айжұлдызы		+
32	Түркеш Оразбек		+
33	Тулимбаева Амина		Оқуга жаралысyz
34	Мырза Бекнур		+
35	Бектурган Ясмина		+
36	Сайн Рауан		+
37	Жалғасбаева Құндызы		+
38	Бердібек Дарига		+
39	Абдуллаев Аслан		Оқуга жаралысyz
40	Дерманкул Жансая		Оқуга жаралысyz

25 оқушы – үйден (жеке) оқытылады

12 оқушы – мектепке келіп оқиды

№3 арнайы білім беру мектебінде мұғалімдермен откен жиналыс

Хаттама №3

25.11.2022 жыл

Катысқандар : 25 мұғалім

Күн тәртібінде:

- Тақырыбы:** Мұғалім мен оқушы арасындағы психологиялық қарым-қатынас
- Мақсаты:** Мұғалім мен оқушының арасындағы қарым-қатынас барысында болатын қындықтардың алдын алу , және келенсіз жағдайларды болдырмау.

Тыңдалды:

1. Мектеп директорының оқу-ісі жөніндегі орынбасары: А. Тулебаева сөз алған, қазіргі таңда қарым-қатынас қындықтары эмоциональдық бағытта жиі кездесетін туралы және соңғы кезде әлеуметтік желіде жарияланып жатқан видеолардың басым көпшілігі тәрбие орындарында орын алған отырғандығы туралы айтып өтті. Оқушылармен дұрыс қарым-қатынас жасауда кедергі келтіретін аталмыш қындықтардың пайда болуының өзіндік себептері бар. Сондай негізгі себептердің бірі: Қазіргі балалардың көпшілігі акселераттар. Психикасы тез дамыған балалар сұрақ қойғыш, тез қозғалғыш, бәрін білгісі келіп, қарым-қатынасқа тез түскісі келіп отырады. Осындай кезеңде мұғалім өзін сабырлы ұстап, ашуға берілмеу керектігі туралы ескертілді.

2. Мектеп психологы: Джалгабаева У сөз алған, мұғалім мен оқушы арасындағы құндылықтарды ілгерілету және нығайту: бала тәрбиесі үшін мұғалімнің ролінің маңыздылығы туралы түсіндірме жұмыстарын жүргізді Қарым-қатынас барысында кездесетін осы және өзге қындықтарды жоюдың бірден-бір жолы: -

- ✓ әр жастағы оқушылардың өзіне тән психикалық ерекшеліктерін ескере отырып, қарым-қатынас орнату;
- ✓ мұғалім өзінің жағымсыз көніл-күйінің болмауын қадағалау;
- ✓ қарым-қатынаста педагогикаға жатсөздер айтпау;
- ✓ бұйрық емес, өтініш деңгейінде қарым-қатынас жасау; қарым-қатынаста дау-жанжалға жол бермеу;
- ✓ қын, қыңыр, қырсық оқушылармен жеке дара қарым-қатынас орнатып, олармен тіл табысу;

Қаулы:

1. Қарым-қатынаста кездесетін қыншылықтарды осы және өзге де жолдар арқылы жеңе отырып жұмыстануды мұғалімдерден талап ету.

Горла

Хаттама

А.Джумагазиева

А.Тулебаева

«№3 арнайы мектебі»
Коммуналдық мемлекеттік мекемесі

Баяндама

Тақырыбы: Жаңашыл ұстаз-жаса заман айнасы

Орындаған: Нұрадин С

2022-2023 оқу жылы

ЖАҢАШЫЛ ҰСТАЗ – ЖАҢА ЗАМАН АЙНАСЫ

Білім берудің қазіргі жаңа құрылымы және оқу әдістемесінің мазмұнының өзгеруі мұғалімдердің кәсіби шеберліктерін жаңартуын, шығармашылық ізденістерін қажет етеді. Сондықтан оқушылардың белсенділігі мен танымдық іс-әрекеттері арқылы оқушылар шығармашылығын дамыту, қажетті жағдайда айрықша шешім қабылдай алатын жеке тулғадаїныңдау, осыған орай оқытудың жаңа технологияларын енгізе отырып білім беру біздің мұғалімдер алдындағы басты міндет болып отыр. Қогам дамуында білім берудің ең маңызды мәселе екендігі белгілі. Әрбір мемлекеттің өсіп-өркендеуінің, бәсекеге қабілетті болуының ең басты ошагы ұстаз берген білім.

Сондықтан да дамудың ең биік көкжисегінен көрінгісі келетін кез келген мемлекет, ең алдымен, білім беру саласын жолға қойып, сапасын көтеруді мақсат етеді. Ендеше осындағы бәсекеге қабілетті, рухы биік үрпақ тәрбиелеу жаңартылған мұғалімінің енисіне тиері анық. Жаңартылған оқу бағдарламасының оқушыларға берері мол екені анық. Қазіргі таңда білімді, білгенін өмірге пайдалана алатын шәкірт тәрбиелеуде алатын орны ерекше. Қытай философының «Маган жәй айтсаң – ұмытамын, көрсетсең есімде сақтаймын, ал өзімді іс – әрекетке қатыстыrsaң үйренемін» деген даналығы білім алушының білімге ықыласын артыруда ақпараттық – коммуникативтік технологияларды пайдалана отырып, өзіндік ізденіс жүргізууді тәжірибеде жүзеге асырудың маңызды екендігін көрсетеді.

Сапалы білім негізі – жан-жасақты ақпараттық материалдарды, көрнекі құралдар мен ұтымды технологияларды, тиімді әдіс – тәсілдерді пайдалана отырып, білім алушыга ешбір кітаптан таба алмайтын білім беру.

Жаңашыл ұстаз – заман талабы. Теориялық білімін тәжірибе жүзінде іске асыра алатын, жауапкершілігі жсогары, ізденімпаз жеке тұлға болуы тиіс. Ең жсақсы мұғалім – шәкіртінің жсанын түсінетін, оны өз перзентінде сүйе алатын, оқушы үшін бойындағы барын беретін, шәкіртін өздігінен білім алуға жетелейтін мұғалім. «Білім – біліктілікке жеткізег баспалдақ, ал біліктілік сол білімді іске асыра білу дәғдысы» деп Ахмет Байтұрсынов айтқандай, қогамда мықты, білігі жсогары, жаңашыл ұстаздардың болуы – өмір талабы. Жас үрпақты оқытуда, оқушының тұлғалық деңгейін қалыптастыруда түрлі инновациялық әдіс-тәсілдерді кең қолдануды қажет етеді.

Шәкіртке білім нәрін жылулықпен бере білу де аса қажеттілікті керек ететіні де белгілі. Қазіргі таңда білім саласында үнемі өзгерістер болып жатыр. Сол өзгерістерді енгізіп, көштен қалмай бірге журуге тура келеді. Педагогикалық ізденіс барысында оқушыларды тәрбиелеу мен оқытуда жаңа әдістемелерді қолдануды оқу үдерісіне енгізу дің маңызы ерекше. Жаңа технологияның басты мақсаттарының бірі – баланы оқытма отырып оның еркіндігін, белсенділігін қалыптастыру, өз бетінше шешім қабылдауға дәғдиландыру. Мемлекеттіміздің болашағы – бүгінгі мектеп оқушылары. Оларға бірдей талап қойып, олардың табиғи қабілеттерін, нақты мүмкіндіктерін анықтап, соган негізден оқыту бүгінгі күннің өзекті мәселесіне айналды. Қазіргі талап – оқушыларды ойландыру, сезіндіру, ақпараттық құралдар арқылы өз беттерінше еңбектеніп, оқуга баулу.

«Педагогтік шеберлік» – дарынды талант емес, үйрену, ізденудің нәтижесі. Ендеше, іздену мен үйренуді ешқашан тоқтатпайық дегім келеді. Өркениет көшиндегі білім кемесінің сапары сәтті болғай.

Педкесес өткізілген күн : 4.11.2022 ж

Катысқан мұғалімдер : 37 мұғалім

Күн тәртібінде :

1. Баяндама: «Арнайы мектептегі жалпы дидактикалық принциптер»
2. 1-ші жартасты жылдық бойынша оқу – тәрбие жүмысының қортындысы.
3. Жас мамандардың сабагына қатысу
4. Үйден (жеке) оқытын оқушылардың ата-аналарымен байланыс.
5. «МЕКТЕП EDUS форматының жүмысы туралы».

Тыңдалды:

1. Мектеп психологі У. Джалгабаева өз баяндамасында мүмкіндігі шектеулі балалардың жасына, даму деңгейіне және кемістіктің түріне сәйкес қол жетерлікте болуы керектігін және арнайы мектеп оқушыларының жүмыс қабілетінен, тәртібінен, құрдастары арасындағы қарым – қатынасынан және мұғаліммен қарым – қатынасынан ерекше көрінетіндігі туралы айтып өтті.
2. Келесі сөз кезеңін ОІМ Тулебаева А.Қ /на берілді. Ол өз сөзінде жыл басындағы мектеп оқушыларының білім деңгейін, қабылдаудын, қынышылық туғызып отырған оқушылардың жағдайы туралы терең тоқталып өтті. Жыл басынан бері мектепке 2 оқушы, үйден (жеке) оқытуға 1 оқушы қабылданғанын және қазіргі таңда 153 оқушы, оның 115 мектепте, 38/i үйде (жеке) оқып жатқандығы туралы хабардар етті.

I/ші аусымда - 56 оқушы

II/ші аусымда - 59 оқушы

1-4 сынып – 47 оқушы

5-9 сынып – 68 оқушы

Жалпы есебі : 1-5 сыныпта 66 оқушы

6-9 сыныпта 87 оқушы

Үйде : 1-4 с.- 19 оқушы

5-9 с. – 19 оқушы

Мектепте : жеңіл түрдегі -88 оқушы, орта деңгейдегі - 20, ЗПР-7

Үйден (жеке) оқытын : жеңіл түрдегі -19, орта деңгейде - 15, ЗПР -4

Сыныптарга тоқталсақ :

0 сынып – бір қыз, бір ұл қабылданды

2 сынып – Иманғали үйден (жеке) оқытуға ауыстырылды.

3 сынып - Аяулым көп қадағалауды қажет етеді

4 сынып – 10 оқушы, Ерасыл мен Темірлан қабылдауды өткізу төмен

5 сынып - барлығы орташа деңгейде

6 сынып - 12 оқушы, қын сынып

7 сынып - Бекназар Сырым - қын оқушы

9а сынып – орташа деңгейде

9ә сынып - барлығы қадағалауды қажет етеді

9б сынып - Арыс қын оқушы

3. Был , II-ші тоқсан басталғаннан бастап , бақылау мақсатында барлық мұғалімдердің сабағына кірдім . Мақсат: мұғалімдердің сабақ беру , сабақ өткізу деңгейлерінің қанышалықты талапқа сай екендігін бақылау, жас мамандарға базыт баздар беру, тәжірибе жинақтауға мүмкіншілік беру. Эрине барлығын керемет деп айта алмаймын , сабакты жоспардазыдай нақты етіп өткізіп отырган мұғалім көп емес. Жас мамандар көп үйретуді қажет етіп отыр, ескертту беріліп , қадағалап отыратынымды ескерттім. Алдағы бірлестік апталығында жақсы нәтижесе береді деген үміттемін..

4. Был әдеттегідей үйден (жеке) оқытын оқушылардың ата-аналарымен байланысқа шығып оқушының жағдайын және мұғалімдердің кесте бойынша сабақ беру процесі қанышалықты талапқа сай орындалып жатқандығын сұрадым. Қазіргі таңда 38 оқушы бар . Барлығымен бірдей байланысқа шыға алмадым , бірақ 30 /за жуық ата-анамен сөйлестім. Ата-аналар балаларының жағдайын айта келе, мұғалімдердің уақытында келіп оқытып жатқандарына көңілдері толатынын айтты. Ата-аналар тарапынан арыз түспегеніне мен де қуанып қалдым.

5. «МЕКТЕП EDUS » форматының жұмысы туралы. Электронды журналдың дұрыс толтырылуын үнемі қадағалап , тексеріп отырамыз . Біздер арнайы мектеп болғандықтан баға қою ережесі де басқаша ,сол себепті көбіне сол жағынан қателесеміз. Түзету пәндеріне баға қоймаймыз , олар тек « ес» деп, қортындалады. Оқу жылы басталғалы күнделікті баға қою, себепті, себепсіз жағдайлармен сабакқа қатыспаған оқушыларды

Ж – дәлелсіз себеппен

Д – дәлелді себеппен

А- ауыру себеппен

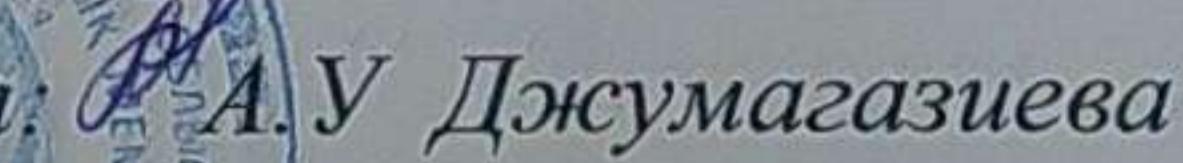
бос - босатылды , - деп,

белгіленетін болды.

Эр тоқсан сайын уақытында журналдың толтырылуы тексеріліп отырды.

Қаулы: 1. Үйден (жеке) оқытылатын оқушылар мен мұғалімдердің

байланысы үнемі бақылауда болсын. 2. «МЕКТЕП EDUS » форматының жұмысы үнемі қадағалануда болсын

Педагогес тәрайымы: А.У Джумагазиева

Хатыны: А.К Тулебаева

Арнайы мектептегі жалпы дидактикалық принциптері

(Баяндама)

Психолог: А.У.Джалгабаева

Арнайы мектептегі жалпы дидактикалық принциптері

Арнайы мектептегі жалпы дидактикалық принциптері

Принцип дегеніміз - білім беру, түзету үрдісінің ұйымдастырудың сипаты мен ерекшеліктерін анықтайтын және білім алуда МШБ танымдық әрекетін басқаруды ретгейтін.

Оқыту принциптері мұғалім мен оқушылар іс - әрекеттерінің ішкі елеулі жактарын бейнелейді, мазмұнын және ұйымдастырылу формаларында оқытудың тиімділігін анықтауга мүмкіндік береді және оқытудың нақты обьективті заңдылықтарын көрсетеді.

Оқыту принциптерінің оқыту заңдылықтарын түсінуде бір мазмұнды, бір ой мен мақсатты көрсетеді. Осы заңдылактар тұрғысынан қараганда оқуга және білім беруге койылатын белгілі, тұракты талаптар шығады. Оқытуда принциптер осы талаптар арқылы жүзеге асады.

Оқыту принциптері арнайы мектептерге ортақ болғанына қарамастан, әр мектептің өзегеше мақсаттарына тәуелсіз, тек оқыту технологияларын нәтижелі жүзеге асыруда маңызды. Кемтар балаларды оқыту принциптерін жүйегі келтіру үшін арнайы мектептегі оқыту жалпы дидактикалық принциптермен бірге арнайы езгеше принциптерге негізделетінің ескеру қажет.

Дәстүрлі жалпы дидактикалық принциптер: оқытудың тәрбиелігі, ғылымилығы, жүйелігі, қол жетерлігі, көрнекілігі, саналығы мен белсенділігі, білім, білік дағдаларының беріктігі, оқытудың жекелік сипатқа ие болуы. Принциптер жүйесі баланың оқытудағы дамуының барлық жактарын көруге мүмкіндік береді.

Оқытудың тәрбиелігі. Оқыту окушыны өмірге және болашақ іс-әрекетке даярлаудың негізгі куралы.

Арнайы мектеп окушысы, оку пәнінің мазмұнын игеріп, әрі келешек мамандығы үшін қажет екендігін өзінше ойлай алмайды. Оқытуда ұлкендермен карым — қатынас жасауда, өмір тәжірибесіне қарай баланың білімге және оқу әрекетіне қызығуы туады.

Оқытудың ғылымилығы. Ғылыми білімдер шындықты дұрыс бейнелеу болып табылады.

Оқытудың ғылымилығы принципі оку материалындағы заңдылықтарды окушы дұрыс бейнелеуі, түсінуі және игеруі шартын жасау үшін қажет.

Теориялық қағидаларды түсіну - кемтар баланың ойлау іс - әрекетінің сипатын анықтайтын ғылыми түсіндірудің ерекше белгісі.

Ғылыми білім ғылымилығын қоймай, шындықты әртүрлі тереңдікті бейнелеуі мүмкін. Сондықтан арнайы оқытудың барлық кезеңінде ғылыми түсіндіру мүмкіндігі бар. Арнайы оқытуда нақты бейнелік ойлаудан танымның ұғымдық формасына көшудің күрделі мәселесі туады. Теориялық материалды оқудың негізгі окушы санасында ұғымдарды қалыптастыру болады. Кез келген ұғым - заттар, құбылыстар және олардың қасиеттерінің нақты жыныстығын сипаттайтын. Мысалы, табиғаттағы су айналысы құбылысын түсіндіргенде балалар жерді шар түрінде, мұхит, теңіз, өзендерді оның су бері, жерді құрлық беті, оларды өз сәулелерімен жылтыттын құнді дұрыс елестетуі жеткілікті. Осындай елестету оку материалын баланың ғылыми игеруінің деңгейін көтере түседі. Негұрлым іс - әрекетінде нақты заттар, құбылыстар, қасиеттер, оқиғалар елестетілетін болса, соғұрлым оку материалы балаға түсінікті болады. Бірақ мүмкіндіктері шектеулі балаларды оқытуда елестету арқылы жұмыс атқару қын жағдай, оның себебі таным ерекшеліктері, әсіресе ойдың нақты көрнекі сипаты. Сондықтан бұл принципті жүзеге асыру үшін арнайы шаралар қамтамасыз ету керек, женілдетіп, көрнекі күралдарды пайдалану арқылы.

Оқытудың жүйелілігі. Таным теориясы негізінде оқытудағы қоршаған әлем дамуының жалпы заңдылықтарына тәуелді екендігін анып көрсетуге болады. Оқыту әлемді өз қалында тану міндетін қояды.

Коршаған ортаниң оқу материалында бейнелеуі оны оқудың жүйесін анықтайды. Оқытудағы жүйе тұлым логикасына тауелді. Егер мұтаптім оқу материалы тұлым логикасы түргышынан бағаламаса, онда ол от тәкірін дербестігін және сенімін жоғалтады.

Кез келген оқу материалынан бойынша белгілі бір теориялық қарнекалар, түсініктер жынтығы және осы қарнекаларды дәлелдейтін қуралдарды қамтиды.

Оқу бар дарламасы артай мектеп оқушысынан қарнай теориялық және практикалық білім алуы керек екенін және оқу материалын оқып, мөнгеру мүмкіндігін анықтайтын. Кез келген оқу материалы білімдердің тұлымы жүйесінің болтін ретінде оз бойынша бағларлама белгілейді. Міне осы екеуінің, яғни бағдарламаға сәйкес оқынуда тиесін қарнекалар мен илеялар арасында қарама-қайшылыктар туындаиды. Осы қарама-қайшылыктар білім алушылардың танымдық іс-әрекеті мен мұғалім жасампаздығын шектеп немесе көңілкіл сабакта оқу материалын түсіндіріп жүйесін таңдан алуға елеулі ықпал жасады.

Арнайы оқытудағы жүйелілігі оқушылардың жас және психолоғиологиялық ерекшеліктеріне, кемістіктің түрі мен деңгейіне негізделеді. Арнайы мектеп оқушыларына сабак мазмұнын тек есте сактау тана омес, сонымен катар, таныдық міндетті коруі, ол міндетті шешу тәсілдерін сайлауды да маңызды. Соңдықтан түсінідіру оқу материалын игеруге қажетті танымдық белсенділікті, ойдың нақты құрылымын, логикалық операцияларды қалыптастыруға бағытталған болуы керек.

Оқытудағы қол жетерлігі. Оқыту арнайы мектеп оқушылардың жасына, даму деңгейіне және кемістіктің түрінен сәйкес қол жетерліктері болуы керек. Бұл принцип арнайы педагогика үшін ете маңызды.

Қол жетерліктең елеулі белгісі - қабылданатын білімнің окушы санасында бұрыннан мөнгерілген білім деңгейімен байланысы. Егер бұл байланыс қалыптаспаса, онда білім арнайы мектеп оқушыларына қол жетпестей болады. Бұл жағдайдың себептері: материалдың құрделілігі, оқыту әдістерінің сай еместігі, ал негізгі оқушылардың таным ерекшеліктері .

Оқушының өміріне және қол жеткен табысына айналған осы бейне коршаған әлемнің кез келген құбылыстарымен, заттарымен қатынаста болады, өйткені, материалдық дүниені ақыл-ойы арқылы бейнелеудің басқа танымның жолы жок және барлығы езара байланыста.

Арнайы оқыту үшін қол жетерліктең шекарасы, оның өлшемі аса маңызды мәселе. Оқу материалының қол жетерлігі және түсінілу мүмкіндігі арнайы мектептегі оқыту әдістері мен мұғалімнің шеберлігі және оқушылардың ойлау даму дәрежесіне тәуелді болады.

Оқытудағы көрнекілік. Оқытудағы көрнекілік принципінің қажеттігі ойдың нақтыдан абстракттыға, сезімдікten тиімдікке көшу негізінде жүзеге асады.

Арнайы мектептегі оқу процесінде сезімдік таным кіші мектеп жасындағы оқушының қоғамдық мәнін дамытудың дербес жағы ретінде немесе абстракциялауды қалыптастыруға жол ашады.

Оқытуды пайдаланылатын сезімдік бейнелердің сапалық жағы көрнекі құрал негізінде оқушыда нақты нысанды елестетуге, оқу материалында бейнеленген заттар мен құбылыстарды жинақташ, көруге мүмкіндік тудырады. Көрнекі құралдар оқушының сезімдік танымын дамытады. Арнайы оқыту үшін бұл өте маңызды жағдай, өйткені оқушылар бастауыш сынығарда білімді тек көрнекі арқылы менгері алады. Бұл жағдайдың себебі, сөйлеу тіліндегі ауытқушылыктар және де ең негізгісі көрнекі ойдың басым сипаттамасы.

Көрнекі құрал - әрдайым таным құралы. Көрнекі құрал таным процесінде нақты заттарды, оладын табиғи немесе қоғамдық өмір сүру жағдайын елестетеуге жақыннатады. Көрнекілікті пайдалануда оқушының ойы көрнекі құралдан нақты заттың езіне өтуі керек, яғни оқушының ойлау әрекетін басқару және оқушылырының нақты кемістіктерін ескеру қажет. Сонымен қоса қалыптастыратын сезімдік бейнені оқу міндеттін орыдаумен байланыстыру керек және түзетушілік міндеттін шешу керек. Көрнекі құралдар оқушылардың ерекшеліктеріне сәйкес келуі ерекші дидактикалық талап.

Оқытудың саналылығы мен белсенділігі. Білім мен іскерлікті мәнгерудегі саналылықты қамтамасыз ету — арнаулы педагог арекеттіде аса күрделі мәселе. Жағында оқытуда саналылығы мен белсенділігі принципі окушылардың оқу материалын сапалы түсінүне, мектептегі оқытуды санаңын катастырудың, танымдық белсенділігін қалытасыруға бағытталған. Ал арнаулы мектепте бұл принципі жүзеге асыру кын, ауыр жағдай, ойткен окушылардың дамуындағы ерекшеліктер өз әсерін тигіздеді.

Арнаулы мектепте білімді итерудің сапасы көп жағдайда сабакта жүргізілетін жаттыгуларға тәуелді болады. Бір ережедей жаттыгулардың бірнеше жүйесі таңдалып алынады, өз кезегінде олар игеру түрлі дөрежесінің болуына ықпал жасайды.

Бұл принципті жүзеге асыру үшін ең бастысы - окушы үшін оқу материалы және оның танымдық іс-әрекеттің қандай мәні бар екендігін түсінү керек. Белсенділік әрдайым адамның қоғамдық мәнінің нақты бағыттарын, окушы үшін мәні бар объектілерге жинақы бағытталғандығын корсетеді. Білімді мәнгеруде окушының белсенділігі әртүрлі және мұғалім таланттарына сәйкес болмауы мүмкін. Мұғалімнің зейіті ойлаудың логикалық операцияларына аударылса, окушының ойлау белсенділігі мысалдар мен көрнекіліктерде. Арнаулы мектеп окушылар ережелерді жаттап мәнгеруде киналады, ал мысалдарды есте калдыру, көрнекілікпен жұмыс жасау жәнең жәнең кызықты.

Саналы мәнгеру - яғни фактілерді ажырату, олардың мәнін түсіну, арасындағы байланыс пен катастыруды анықтау. Саналылық нәтижесі - дұрыс ұғым түсінікті бейнелейтін және тәжірибеде қолданылатын ғылыми негізделі білімді қалытастыру. Бұл принциптің естімейтін балаларды оқытуда маңызы ерекше, ойткені бұл балаларда ауызша сөзбен айтылған материалдарды мәнгеруде қындықтар көзделседі. Н.Б.Морозова, Т.В.Розанова, И.М.Соловьев мәліметтері бойынша мәтінді толық түсінбеу байланыстарды (заттар арасында, уақыт пен құбылыстар арасында) байқауда қындықтар тұғызады. Ал ақыл ойын кем балалар берілген материалдың негізгісі мен қосалқылығын ажыратта алмайды өздерінің әрекеттің түсінбейді және ұзак уақыт бойы мұғалімнің сөзін тындай алмайды. Сабактағы окушының белсенділігі туралы оның мұғалім сұрағына жуап беруге дайындығы жолдастарының пікіріне өз пікірін косу, өз бетімен сұрақ қою дерек пен дәлелдерге сүйену. Мұғалім саналылық пен белсенділікке түрлі құралдар мен тәсілдерді пайдалана отырып кол жеткізуі мүмкін, мысалы техникалық оқыту құралдар арқылы. Ал кемтар балаларды оқытуда саналықпен белсенділікке кол жеткізу үшін келесідей негізгі таланттар ескеріледі;

- оқытудың баяу темпі;
- күрделі ұтымдар компонентінде боліп дамиды;
- жұмысты орындау жоспарын алдын ала даярлау;
- негізгі сәттерді анықтау, құбылыс пен фактілердің байланысын ашу;
- сөздік пен мысалдарды тиянақты талдау;
- қайталап түсіндіру, түсінбеген жерлерін анықтау және түзету;
- өз бетімен жұмыс істеуге баулу.

Саналылық пен белсенділік принципін пайдаланудың нәтижелілігі окушыларда қалыптасқан танымдық белсенділік және өз бетімен жұмыс істеу деңгейіне байланысты анықталады.

Оқытудың беріктігі. Арнаулы оқыту процесінде білімнің беріктігіне қол жеткізу үшін көптеген факторлар әсерін тигіздеді. Бұл оқыту принциптерді жүзеге асыру, педагогикалық шеберлік, окушының оқу ынталасы, окуга деген қызығушылығымен жалпы даму деңгейіне тәуелді.

Білімнің ұзак сақталуына көптеген объективтік және субъективтік факторлар, атап айтканда, баланың мектептен тыс окушының жеке өмір жағдайы ықпал етеді. Оқытудың беріктігінің шешетін мәселесі он факторлардың ықпалын күшейтіп, теріс факторлардың рөлін төмендету, жою. Арнаулы мектепте окушылардың даму мүмкіндіктеріне сүйену, сактаулы анализаторларды белсенді пайдалану кажет.

мен театрларының үлкен танымдық мәні бар.
Аршайы мектепке қабылданатын балалардың жоғарыда аталаған факторларга байланысты, білім
коры көлемі және тереңдігі жағынан әр түрлі болады. Сондықтан оку себептері жоғарғы мәнге ие бола
бастайды. Окушылар дамуының әр түрлі деңгейі оларды жеке зерттеуді талап етеді. Оқытудың жекелік
сипаты, принципі оқытудың нақты міндеттерін белгілеуге және шешуге, окушылардың білімі мен
дамуының шамасын анықтауға көмектеседі.

дамуының шамасын анықтауга көмектеседі. Білім накты оқыту процесінде әрбір окушымен жеке игеріледі. Дегенмен оқытуда білім жеке игеру деңгейі сынып, топ окушыларында бір дәреже болуы мүмкін, әрбір баланың жеке дамуы мен тәрбиесі анықтауга болады. Осыдан оқыту процесінде мүмкіндіктері шектеулі балалардың дамуы ортақ деңгейі, бірдей жалпылық ұғымдары, /категориялары/ шығады. Бұл - ең алдымен, балалар дамуының ортақ деңгейі, бірдей білім коры, ойлау процестерінін бірдейлік сипаты, іс әрекеті мен тәрбінің ұқсастығы. Әдетте бұндай ортақ деңгейлік окуға кабылданатын жас шамасы бірдей балалар да болады. Ортактық тек биологиялық даму емес, олардың өмір жағдайының ұқсастығы, білімінің мазмұны мен ойлау сипатынан да болады. Мұндай ортактық неғұрлым жас балаларда болады. Арнайы мектеп окушыларының психикалық ерекшеліктері оқытуда, арнайы құралдар пайдалану мен жеке дара ықпал ету арқылы әр окушының оку материалын өз деңгейінде түсіну мүмкіндігін қамтамас етеді. Бұл жерде окушылардың жеке ерекшеліктері оку міндетін шешуді үдетеңін немесе тәжієйтін ұмытпауы керек.

шешуді үдегетін немесе тәжектің ұмыншауы керек.
Арнайы мектеп окушыларының жеке ерекшеліктері жұмыс қабілетінен, тәртібінен күрдастары
арасындағы қарым - қатынасынан және орнынан мұғалімге қатынасынан ерекші көрінеді.

Педкеңес откізілген күн : 06.01.2023 ж

Катысқан мұғалімдер : 37 мұғалім

Күн тәртібінде :

1. Баяндама : « Тәрбие үрдісінің мақсаты- оқушының бос уақытын үйымдастыруы » Әлеуметтік педагог Султан А.
 2. Бірлестік апталығын откізу жоспарын бекіту.
 3. 1-ші жарты жылдықта жасалған жұмыстар есебі.
 4. Біліктілік санатын жөндеуден мақсатында сәуір айында болатын тестке баратын мұғалімдердің отініштерін қабылдау.
 - 5 Мұғалімдерді марапатқа ұсыну.
1. Әлеуметтік педагог Султан Айнур « Тәрбие үрдісінің мақсаты-оқушының бос уақытын үйымдастыруы » тақырыбында баяндамасын оқып , қазіргі кезде жөндеуден мақсатында оқушыларының өз уақыттарын тиімді пайдаланбай жүргені туралы қысқаша айтЫП өтті. Әсіресе 9 сынып оқушыларының беймезгіл уақытта ата-анаңың қадағалауына көнбей жүрген Джаксыбек Арыстың тәртібі айтылды. Ендігі жерде Арыстың тек әкесімен байланысқа шыға отырып , тәртіпке шақыру ғана қалғанын ескертті.
 2. Бірлестік апталығын откізу жоспарын бекіту. Әр оқу жылында апталық откізу қаңтар айында откізіледі. ОІМ Тулебаева А.К әдептегідей 6 бірлестіктің жетекшілерін ортага шақырып , жеребе тастады. Сол жеребе бойынша апталық жоспары жасақталды. Яғни , апталық 16.01 /да басталып , 24.02 / да аяқталатын болды. Бірінші болып , эстетикалық пән апталығы өз жұмысын бастайды. Барлық апталықтың пән мұғалімдеріне сәттілік.
 3. Оқу үлгеріміне , оқу көрсеткішіне тоқталатын болсақ , толық «жаксы» деген бағага үлгеріп отырған оқушы өте аз. Арнайы бағдарлама болса да ,соның өзін қабылдай алмай отырғандар бар. Мамандар өздерінің жоспарларына сәйкес оқушылармен жеке және топтық жұмыстар жүргізеді. Был бастауыш сыныптың оқушылары көп қындық туғызып отыр, әсіресе 0 сыныптағы Оңболсын Бақытжан және 2 сыныптағы Дүйсенбай Бекарыс өзін –өзі басқара алмайтындықтарымен қындық туғызып отыр. Екі оқушы да байқау ретінде қабылданған , мамыр айында тағы ПМПК /га барады. Сөз кезегі ДТЖО Сулейманова А берілді. Ол биылғы оқу жылында тәрбие жоспарлары талапқа сай уақытында жөндеуден өткізіліп келе жатқандығын , ал қын оқушыларға келсек 5 сыныптағы Қалиев Нұрдәulet және 9 сыныптағы Джаксыбек Арыс үнемі ескертуден нәтижесі бермей келе жатқанына тоқталып өтті.

Тәлімгер Нұрадин С. және кітапханаши Байменчиева Жадыра сөз сөйлемді . Тәлімгер биылғы бастауыш сыныптағы оқушылар мен «Алау» тобының жұмыстарына қысқаша тоқталды. Кітапханаши Жадыра биылғы келген кітаптарға және оқушылардың қаншалықты пайдаланып отырғандығы туралы айтты.

4. Біліктілік санатын жоғарлату мақсатында сәуір айында болатын тестке баратын мұғалімдердің өтініштерін қабылдау . Биылғы өтініш беруге тіркелген мұғалімдер саны -19. Олардың 4/yi - сарапшы , ал қалғаны модератор санатына өтініш жазды. Биылғы аттестаттау туралы ОІМ Түлебаева А.К сөз сөйлем.

Мемлекеттік тіркеу нөмірі және күні : №31490 30.12.2022ж №533 бұйғық қа сүйене отырып, ҚР Білім және гылым министрінің 2016 жылғы 27 қаңтардағы №83 бұйрығына енген өзгерістермен таныстыруды. Бұрын тест тапсыру үш кезеңге бөлінуші еді, қазір екі кезеңде өтеді, алғашқысы сәуір айында , ал 2/shі кезеңі қараша айында. Сол бойынша екі кезеңде тест тапсыруға баратын мұғалімдердің тізімі жіберілді. Сәуір айында :

1. Джумагазиева А.У – педагог - модератор (математика)
- 2.Аккулова Ж - модератор (еңбек)
3. Аккулова Р- модератор (дефектология)
4. Утееева Ж – модератор (дефектология)
5. Акимбаева Г.-модератор (бастауыш)
6. Жалгасбаева К –модератор (дефектология)
7. Конусова А- модератор (қазақ тілі)
8. Қалдыбаева С –модератор (дефектология)
9. Сүйеубаева Д – модератор (дефектология)
10. Сабурова А- модератор (бастауыш)
11. Төрениязова Б - модератор (бастауыш)
- 12.Тұрмаганбетова Г – модератор (еңбек)
- 13.Кулжанова К –модератор (еңбек)
- 14.Кайназарова А – модератор (гография)
15. Кайназарова А – сарапшы (тарих)
16. Тілегенова Ш – сарапшы (математика)
17. Түгелбаева С - сарапшы (тарих) –портфолио тапсырады.
18. Таубаева Ж - модератор (бастауыш)

Осы аталған мұғалімдердің өтінішін қабылдау керек.

5. Марапатқа ұсынған мұғалімдерге тоқталатын болсақ, олар көп жылдан бері осы атапдан мекемеде аянбай жұмыс жасап келе жатқан Тулебаева А.К -
Директордың оқу-ісі жөніндегі орынбасары Тулебаева А.К -
«ҚР-ның білім беру ісінің құрметті қызметкері » төсбелгісіне ;
Түгелбаева С. Т Қазақ тілі және әдебиеті пәнінің мұғалімі Түгелбаева С. Т
- « ҚР-ның Білім және ғылым министрінің Құрмет грамотасына »
ұсынылсын.

Каулы:

1. Өтініш берген барлық мұғалімдердің партфолио құжастары уақытында тапсырылсын, ОІМ Тулебаева А.К қадағаласын
 2. Апталықтың уақытында өткізілуін бірлестік жетекшилері қадағалап, апталық жоспарларын бекіттірсін.
 3. Марапатқа ұсынған мұғалімдер туралы ақпаратты 324 бүйрекке сәйкес толтырып тапсырылуын ДТЖО Сулеймановаға тапсырылсын.

Педкеңес тераіымы: А.У.Джумагазиева

Хатышы: АК Түлебаев

*№ 3 арнайы мектебі
коммуналдық мемлекеттік мекемесі*

Баяндама

*Тақырыбы: «Тәрбие үрдісінің мақсаты-окуышының бос уақытын
ұйымдастыруы»*

Орындаған: Султан А

Дәулет ауылы

Қазіргі мектептерде тәрбиенің сапасына, әдіс -тәсілдерінің мазмұнына, мақсатына зор көңіл бөлуде және жаңаша көзқарастар қалыптастырылуда. Жаңа талап негізгі қарқынды өркениет бағыттарынан қалыспай, терең білімді игеру. Осыған орай, қазақ мектептерінің оқыту жүйесінде әлемдік және ұлттық негізде жеке тұлғаны дамыту үшін өте орынды жағдайлар жасалып, нәтижелері көрінуде. Болашақ ұрпақты тәрбиелеу ең басты міндеттердің бірі- мектеп окушыларының іс-әрекетін ізгілендіріп, рухани дамуының дұрыс жолға қойылуы. Ол үшін окушылардың жек тұлғалық қасиеттерін гуманистік бағытта тәрбиелеп, олардың алдын- ала шығармашылықпен дамуына жол ашу.

Тәрбие үрдісінің мақсаты. Тәрбие - қоғамдық үрдіс, қоғам мен жеке тұлғаның арақатынасын қамтамасыз ететін басты жүйе. Оның негізгі өлшемі өмірге қажетті тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту болып табылады. Тәрбие маңыздылығы сондай, біздің болашақ ұрпағымыз тәрбиеден ғана рухани байлық алып, тәрбие арқылы ғана адам болып қалыптасады. Қазіргі таңда еліміздегі оку- тәрбие жұмысына байланысты болып жатқан жаңартулар білім мен тәрбие жұмысын қайта қарауды міндеттейді. Бүгінгі таңда тиянақты білім беру жүйесінде окушылармен тәрбие жұмысын дамыту басты мақсат болып отыр. Осыған байланысты мектептің алдына қоятын ең басты мәселесінің бірі- өркениетті, прогресшіл бағыттағы азаматтық - адамгершілік қасиеті мол, сондай- ақ ұлттық тілін жоғалтпай, өзге елдегі замандастарымен тең дәрежеде бәсекелесе алатын биік, өрелі, терең білімді ұрпақ тәрбиелеу. Қазіргі қазақ мектептері оқыту мен тәрбиенің сапасына, әдістәсілдерінің мазмұнына, мақсатына зор көңіл бөлуде және жаңаша көзқарастар қалыптастырылуда. Жаңа талап негізі қарқынды өркениет бағыттарынан қалыспай, терең білімді игеру. Осыған орай, қазақ мектептерінің оқыту жүйесінде әлемдік және ұлттық негізде жеке тұлғаны дамыту үшін өте орынды жағдайлар жасалып, нәтижелері көрінуде. Ең бастысы, оку- тәрбие үрдісінде оқытудың тиімді жолдарын табу, окушыны іздену, үйрену әрекетіне жұмылдыру, педагогтың өз әрекетіне ішкі мотивтері мен шығармашылық ізденісін байланыстыра отырып, кәсіби ілгерілеуіне тұрткі болатын инновациялық технологияларды іріктей білгендейді. Жаңардың бүгінгі білімі- ертеңгі капиталы болатындай, ал қазіргі тәрбиесі-қазақтың қадірлі қасиеттерін қастерлей біletіндегі болуы тиіс.

Оқу - тәрбие үрдісінде әрбір шара ата - аналардың қатысуымен өткізілетінін ерекше атағым келеді. Ата- аナンЫң балаға өнегесі- барлық жағдайдағы ең күшті бағдар екендігі сөзсіз. Отбасындағы шынайы ұлттық тәрбие қолға алынбай, бала ұлттық тәрбиенің нәрін татпай, оның ұлттық менталитеті қалыптаспайды. Ондай жағдайда ол өзін де, өзгені де сыйласп, құрметтеп, отбасының, елінің нағызын ойлап жарытпайды. Мұндай мәселелерде әсіреле жанұяның рөлі ерекше. Себебі тәрбие жанұядан басталады. Балаларды тәрбиелеуде ата- аналарды оку- тәрбие үрдісіне қатыстыру, олармен тығыз байланыс жасау мәселесі негізгі орын алуға тиіс. Қоршаған орта өзінің құндылықтарымен тұлғаны жасайтыны ал бай орта болатынын ескере отырып, біз мектептің ата- аналар, окушылар мен мұғалімдердің өзара әрекет жасаудың үнемі ашық болу үшін бар күші - мізді саламыз.

Окушының бос уақытын ұйымдастыруы тәрбие үрдісін ізгілендірудің және мектептен тыс тәрбие жұмысын жетілдірудің негізгі шарты- окушыларға даралап ықпал ету тәсілі болып саналады. Окудан бос уақытында бала ортак істің

Ұйымдастыруышы, белсенді қатысуышы болуга үлкен мүмкіндік алады. Іске қатысуши ретінде ол алдына міндеттер қояды, оларды шешу жолдары мен кұралдарын тандайды ақпарат алады, яғни жеке тұлғаның дамуы, ержетуі және әлеуметтік бағытталуы іске асады демекпіз. Бос уақытты жүйелі ұйымдастыру, мәдени құнды мазмұнмен толықтыру, әлемдік және отандық мәдениетке баулу, өзін-өзі саналы түрде бағалай білу сияқты аса маңызды әлеуметтік- педагогикалық шешүге көмектеседі.

Оқушының демалуы, сауығу мен бос уақытын өткізуі тәрбие ісінде маңызды функцияны атқарады, оны тек әлеуметті түрғыдан қорғау ғана емес, сондай- ақ, шығармашылық дамыту, рухани байыту мен интеллектуалдық ахуалын кеңейту үшін жағай жасалған. Әрбір ата- ана өз баласының толыққанды демалуын ғана көздел қоймайды, сонымен қатар олардың қажетті дағды мен біліктерді менгеруін, ой – ерісі мен іс- өрекетінің кеңейгенін қалайды. Оқушылардың бос уақыттары мәдени шараларға, көкке шығу, спорттық ойындар, мазмұнды мерекелермен ұйымдастырылып тұрады. Оқушылардың бос уақытын тиімді өткізуі үшін дебаттар, спорттық, өнертапқыш клубтары және әр түрлі конкурстар, фестивальдар ұйымдастырылады.

А.С. Макаренконың сабактан тыс уақытта оқушылармен ешқандай ерекше тәрбие жұмыстарын жүргізудің керегі жоқ деп тұжырымдаған «теорияны» қалай келеке еткендігі бұрыннан белгілі. Сабактан тыс уақыт оқушылар өмірінде едәуір орын алды. Сабактар сонынан мектеп оқушыларына өздігінен, көбінесе инициативасымен әр түрлі қызын мәселелерді шешүге, сабактарды дайындауға, өзі қажетті білімдердің ерекше бір қызықты саласымен теренірек шұғылдануға, қоғамдық тапсырмаларды орындауға, ата- аналарға шаруашылық жағынан көмектес- уге және т.б тұра келеді.

Педкеңестің №4 хаттамасы

Педкеңес откізілген күн : 17. 03 .2023 ж

Катысқан мұғалімдер : 42 мұғалім

Күн тәртібінде :

1. Баяндама «Бала- ата-ананың , отбасының ,адамгершілік өмірінің тәрбиелілігінің айнасы»
2. Оқу-тәрбие үрдісінде заманауи әдістер мен технологияларды енгізу.
3. Оқушыларды кезекті ПМПК комиссиясына дайындау.
4. Тестке баратын мұғалімдердің тіркелуін қадағалау.
5. «Арнайы білім беру үйімінің үздік педагогі » (арнайы балабақшада , арнайы мектепте) Республикалық педагогикалық шеберлік конкурсына қатысуышы мұғалімдерді іріктеу, өтініштерін қабылдау

1. Логопед Аккулова Р «Бала- ата-ананың , отбасының ,адамгершілік өмірінің тәрбиелілігінің айнасы» тақырыбында баяндамасын оқып , биылғы оқу жылындағы өзінің жұмысына да , қысқаша тоқталып өтті. ПМПК тұжырымына сүйенсек , тіл кемістігі төмен оқушылар өте көп, әсіресе бастауды сыныптарда. Өкінішке орай кейбір оқушылар осы уақытқа дейін жақсы нәтижесе бермей отыр. Себебі: олармен көп жұмыстану керек , үнемі қадағалап жеке – жеке жұмыстана отырып , үйретуді қажет ететін оқушылар. Баяндамада айтылғандай екі жақтан да ,яғни ата-ана да баламен жұмыс жүргізу керектігіне тоқталып өтті. Бірі еркеліктен сөйлей алмаса ,бірі тіпті сөйлей алмайды , жұмыстанғаннан жақсы нәтижесе берсе үлкен жетістік болар еді деп, өз сөзін қортындылады.

2. Екінші мәселе бойынша сөз кезегі бірлестік жетекшілеріне берілді. Олар өздерінің қазіргі оқу процесіндегі замануи өзгерістерге тоқталды. Оқу процесінде оқушының танымдық және шығармашылық қызметін жүзеге асыру үшін білім беру сапасын арттыруға, оқу уақытын тиімді пайдалануға және үй тапсырмасына бөлінетін уақытты азайту арқылы оқушылардың белсенділігінің үлесін төмендетуге мүмкіндік беретін заманауи білім беру технологиялары қолданылады. Заманауи білім беру технологиялары даралауға, оқу процесінің қашықтығы мен өзгермелілігіне, білім деңгейі мен жасына қарамастан оқушылардың қабылдауына бағытталғаны туралы айтып өтті.Қаңтар айындағы бірлестік апталығы кезіндегі ашиқ сабактар жылдагыдай емес , ерекше өткендігі туралы да айтылып өтті. Біздің оқушылардың ынтысы өте жәй қалыптасады , сол себепті сабакты ойын түрінде өткізу басты назарда екені айтылды.

Каулы:

Өтініш берген барлық мұғалімдердің партфолио құжаттары уақытында тапсырылсын. ОІМ - Тулебаева А.К қадағаласын

2. Апталықтың уақытында откізілуін бірлестік жетекшілері қадағалап, апталық жоспарларын бекіттірсін.

3. Марататқа ұтынған мұғалімдер туралы ақпаратты 324 бүйрекқа сәйкес толтырып тапсырылуын ДТЖО Сулеймановага тапсырылсын.

Педкеңес төртіймы.

Хатыны:

Л.У Джумагазиева

А.К Тулебаева

Хаттама №4

Педкеңес өткізілген күн : 17. 03.2023 ж
Катысқан мұғалімдер : 42 мұғалім

Күн тәртібінде :

1. «Арнайы білім беру үйімінің үздік педагогі » (арнайы балабақшада , арнайы мектепте) Республикалық педагогикалық шеберлік конкурсына қатысуши мұғалімдерді іріктеу, өтініштерін қабылдау.

Мектеп директорының оқі-ісі жөніндегі орынбасары Тулебаева А.К сөз сөйлеп , биылғы арнайы мектеп мұғалімдерінің арасында өтетін шеберлікті байқау конкурсына биылғы оқу жылында 4 мұғалімнің ұсыныс бергенін айтып өтті. Жыл сайын дәстурге айналған конкурстың өтуі бізге де , алға ұмтылып , мақсатқа жетуге деген талпынысты жоғарлатқандай. Олай дейтін себебім , биыл қатысуышылардың қатары көбейді.

Олар:

1. Сүйеубаева Д.Т - еңбек пәнінің мұғалімі
2. Құлжанова Қ.М - еңбек пәнінің мұғалімі
3. Аккулова Ж. Т - еңбек пәнінің мұғалімі
4. Нұрбергенова Д.Т - қазақ әдебиеті және қазақ тілі пәнінің мұғалімі

Осы аталған мұғалімдердің өтініштері қабылданып , қашықтан өткізілетін конкурс талабына сай ашық іс-шараның (сабактың , тәрбие іс-шарасының) 30 минуттан аспайтын бейнеказбасын , ашық іс-шараның технологиялық картасы (сабак жоспары), ашық іс-шараның өзін-өзі талдауын жасап , 15.04 дейін тиісті электрондық мекен жайына жіберу керектігі айтылды.

Қаулы:

Катысуга өтініш берген мұғалімдердің тапсыратын құжаттарының талапқа сай болуын , және уақытынан кешіктірмей жіберілуін оқу ісінің менгерушісі А.К Тулебаевага тапсырылсын.

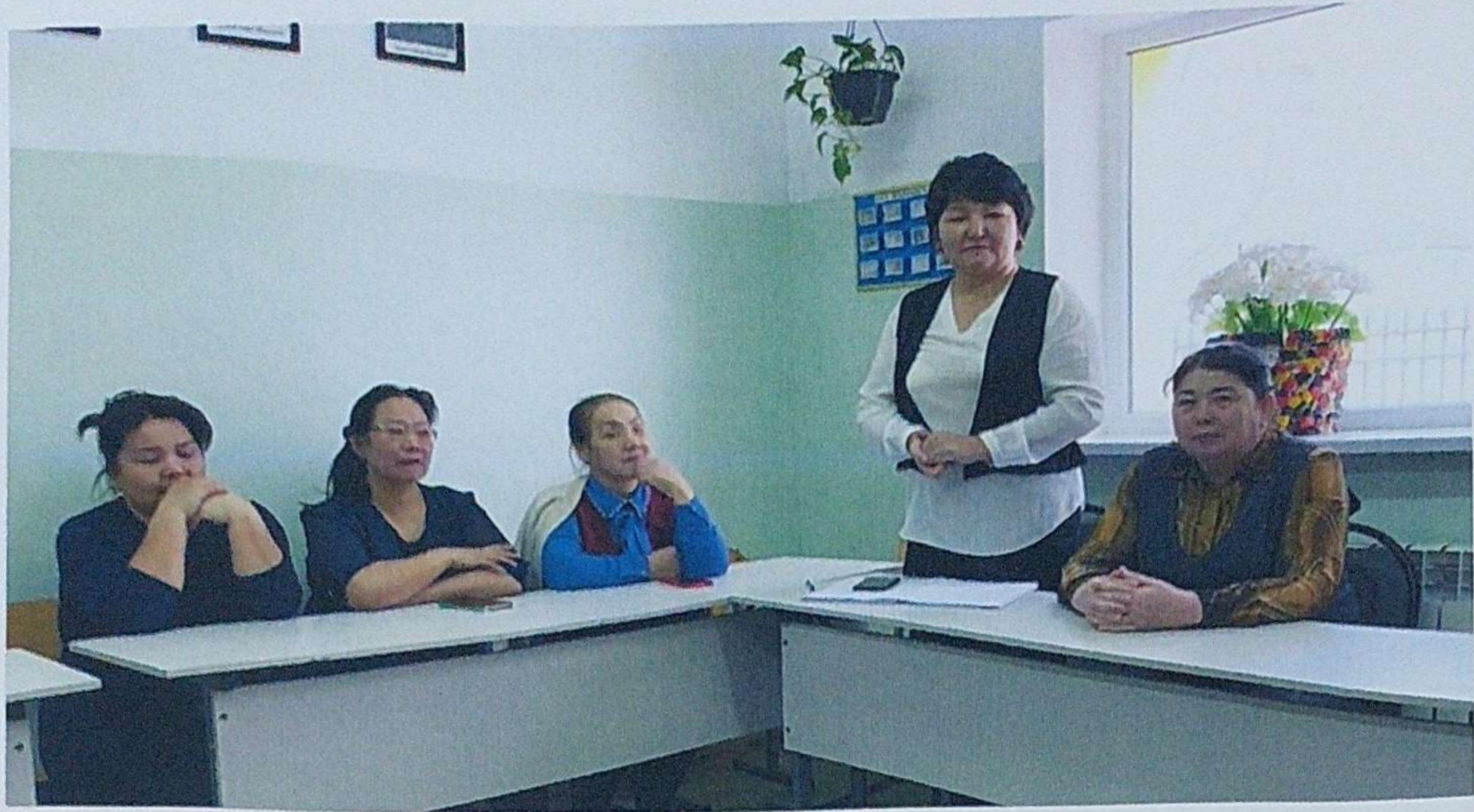
Педкеңес тәрайымы:

Хатты:

А.У Джумагазиева

А.К Тулебаева

№3 арнайы мектебі

Баяндама

Тақырыбы : «Бала ата-ананың, отбасының, адамгершілік өмірінің, тәрбиелілігінің айнасы»

Логопед маманы: Аққұлова Р

2022-2023 оқу жылы

«Бала-ата-анының, отбасының, адамгершілік сөзінде ен басты аттың болатын болып есептеледі. «Адамгершілікті, мейрбандықты, кайырымдылығын тарбиелейтін шын мектеп – жиңүя, отбасы, анаға, ақеге, атаға, ожеге, аға-інге, ата-жарылғаска жарым-қатынас адамгершілікке сүй болып сана таңы». – деген болатын Біркітір ата-анашарлын балалар тәрбиесінің максаттары жөнінде жалпы түсініктері болғанымен, бірақ балалардың деңе күні мен психологиялық шұжындықтері жайтында жақетті түсініктер мен дағдылары, мінез-құлық әдеттері, мінез-сипаттарын т.б. қандай тасілдермен тәрбиелеуге болатыны турашы нақты білімдері аз. Соңынан да отбасында кейде балаларға не шектен тыс жағдай таптаң койылады, не ол талап шудаған болатынын, ықпал ету әдістерін тек сөз жүзінде көздестіруге болады. Отбасында балаларды адамгершілікке тәрбиелеуге толық мүмкіндік бола тарға да ол мүмкіндіктер толық пайдаланылмайды, кейбір отбасында адамгершілікке тәрбиелеуге жете зейін койылмайды. Кебінесе адамгершілік касиеттер болатын есе жағе үйренестін касиетті дең ойлаушылық та бар. Кейбір ата-аналар арасында «Осе жағе барін де өзі түсінеді» деген адет бар. Соның салдарынан кейбір адамгершілік сөзімдері, мінез-құлықтың дағдылары мен әдеттерін қалыптастыру үшін онтайты, солті кезеңдер пайдаланылмай босқа етіп кетеді. Соңынан ата-аналарды болатын жеке басын қалыптастыруға бағытталған, ықпалы тиетін білімдермен каруландыру жағст. Ата-аналар сынып жиналыстарында, жеке әнгімеде, дәрістерді оқытуда, сыныптан тыс ұйымдастырылған кештерде, адамгершілік, еңбек, эстетикалық тәрбие, ұлттық сана-сөзім оятуда, балалардың денсаулығын жаксарту міндеттерін жүзеге асыруда, мектептің, отбасының бірлесіп жұмыс жүргізуіне ерекше қоңіл болінуі тиіс. Сынып жетекшісі ата-аналарды сыныптан тыс кештерге қатыстыру, барлық жұмыстарға көмектесуге көнінен қарағаны абыз. Ата-аналардың білім дәрежелерінің артуы, олардың педагогикалық мәдениетінің өсуі, қоғамдық тәрбие беретін жүйелердің кеңейтілуі, бұл мекемелердің отбасымен тығыз байланысы жалғыз балалардың тәрбиесі сипатына әсер етті. Отбасы тәрбиесінде ең маңызды мәселенің бірі – ата-аналардың педагогикалық қозқарасының қалай қалыптасуында. Қазіргі кездегі аса бай отбасылардың пайда болуы, оларда бала тәрбиесінің дұрыс тәжірибесі қалыптасты деген сөз емес. Міне, осында отбасылардың кейбір ата-аналары балаларының кез келген сұранысын мезетте канагаттандыра аламын деген нәрсенің бәрін сөзге келмей сатып әперу, үй тірлігіне қатыстырмауы баласының өзімшіл, тек кана тұтынушы, жалқау, басқаның есебінен жақсы өмір сүргісі келетін, арамтамақ болып қалыптасуына экеліп соқтыратының ескере де бермейді. Эрбір окушының өзін коршаған ортасымен тығыз қарым-қатынаста болатынын, солардың әсерімен дамитынын ескере отырып «қыын» балалардың мінезіне отбасы, мектеп және көшениң қалай әсер ететін жағдайларына жеке-жеке тоқталып көрелік. Бала

тәрбиесіне отбасының жағымсыз әсер ету жақтарын сөз еткенде, оны үш топқа бөліп карастыруға болады.

1. Бірінші топ – баланы қалай тәрбиелеуді біледі және дәл солай тәрбиелейді. Олар көп емес, алайда, өздерінің саналы өмірмен және сапалы іс-әрекеттерімен тек өз балаларына ғана тәрбие беріп қоймай, мектептегі қоғамдық жұмыстарға қолғабыс етіп, басқа ата-аналарға үлгі көрсетеді.

2. Екінші топ – өз балаларына өнегелі тәрбие бергісі келеді, бірақ, қалай тәрбиелеу керек екенін білмейді. Мұндайлар ата-аналардың басым қөвшілігі. Олар білмегендіктен балаларына кері әсер етуі мүмкін.

3. Ушінші топ – балаларды тәрбиелеудің жолдарын білмейді, білгісі де келмейді, педагогтерге қарсы тұратын төмендегі әлеуметтік топ. Бұлар соншалықты қөп болмағанымен, «қын» балаларды беретін отбасылар.

Дегенмен халық даналығы «Ұяда не көрсөн, ұшқанда соны ілесің», «Әке көрген оқ жаңар, шеше көрген тон пішер», «Не ексең соны орасың», десе ұлы Абай «тегінде адам баласы адам баласынан ақыл, ғылым, ар, мінез деген нәрселерімен озады. Одан басқа нәрсемен оздым ғой демектің бәрі – ақымақшылық» деп түйіндейді.

Ал атақты физиолог И.Павлов «әрбір баланың мінез-құлқы ата-анасының жағымды іс-әрекеттерінен үлгі алу барысында қалыптасады» деп тұжырымдайды. Бала отбасы жағдайында өмірдегі әртүрлі жағдайларда өзін қалай ұстауды, адамгершілік әліппесі: кішіпейіл болу, ізеттілік, сыйластық, үлкендермен және кішілермен қандай қарым-қатынаста болу сияқты тәжірибе жинақтайды және оны менгереді. Отбасында бірін-бірі сыйлау, қамқоршы болу, бірлесіп еңбек ету секілді игі дәстүрлер қалыптасқан болса, ол ортадан қоғамға қарсы тұратын тәрбиесіз адам шығуы теориялық жағынан алғанда мүмкін емес. Ата-аналардың балаларына деген қамқорлығы мен сүйіспеншілігін, отбасындағы бала тәрбиесін және ондағы құндылықтарды дамытуда отбасының мынадай белгілерін айқындауға болады.

1. Отбасы өзара туысқандық қатынасы бар, әр түрлі жастағы және әр түрлі құқылы адамдардан біріккен ұжым.

2. Отбасын ерлі-зайыптылық, ата-аналық, балардың ата-аналарына, ересектердің кішілерге және бір-біріне деген қарым-қатынас жасау міндеттері байланыстырып тұрады.

3. Ата-аналар мен балалар бір-бірімен бір отбасын басқарумен, екіншілер сол отбасында тәрбиленумен ерекшеленеді.

4. Отбасы өмірі әр түрлі материалдық және рухани үрдістермен сипатталады.

«Отбасы тәрбиесі» ұғымының өзі «отбасы» және «тәрбие» категорияларының жиынтығынан тұрып оның қызметі мен ролі, отбасындағы тәрбие толығымен

когамдық өмір заңдылықтарына байланысты дамиды. Отбасындағы әрбір баланың дұрыс тәрбие, сапалы білім алуы шартты жағдайда отбасының әлеуметтік жағдайына да байланысты. Отбасы өз кожалығын, өз бюджетін үйімдастырады және оны қажетіне қарай боліп жұмсайды. Ол отбасының экономикалық қызметін құрайды. Отбасының бұл қызметі отбасы үжымындағы өзара қарым-қатынасқа екі жақты әсер етуі мүмкін.

1. Отбасындағы үйшілік жұмыстарды (ата-аналар, ересектер мен кішкентай балалар үшін) әділ болу ерлі-зайыптылар қарым-қатынасын жақсартады.

2. Балаларды адамгершілікке және сибекке тәрбиелейді. Отбасындағы жұмыстар дұрыс болінбеген жағдайда немесе барлық үй іші жұмыстары тек әйелге ғана жүктелетін болса, ондагы еркек «патриарх» рөліне енеді де, ал балалар тек тұтынушы ролінде ғана болады. Мұндай жағадайда ересектер ықпалы балаларды дұрыс емес бағытқа жетелейді.

Отбасының тәрбие берушілік қызметі үш аспектіде жүзеге асырылады.

1. Баланың жеке басын қалыптастыру, оның қызығы мен қабілетін дамыту отбасындағы ересектердің өмірлік тәжірибелері арқылы жүзеге асырылады.

2. Үйдегі әрбір адамның жеке басына отбасы үжымы үнемі жүйелі түрде тәрбиелік ықпал етіп отырады.

3. Отбасындағы балалар үнемі ересектердің өздерін белсенді түрде, тәрбиелеп отыруына мәжбүр ететіндей әсер етеді.

Әлеуметтік педагогтың тағы бір ескеретіні: ол оқушының өзін адами тұрғыдан тең ұстаяу, оған сенім ұялата білуі керек. Егер әлеуметтік педагог өзінің айтқанын оқушылардан қалай да орындаудын талап етсе, олардың адамгершілік қасиеттерін есепке алмай әрекет жасаса, олардың сый-құрметіне бөленбек түгілі балалардың еңжар тартуына себепші болады. Тәртіп пен заңды бұзуға бейім тұратын, сабак үлгерімі нашар оқушыларды сынып және мектеп бойынша анықтау. Ол үшін біріншіден, әр тоқсан сайын бір немесе екі пәннен үлгермейтін оқушыларды анықтап отыру қажет. Үлгермейтін оқушылардың барлығының тәртібі нашар болмас, алайда, қын оқушылардың басым көпшілігі бірнеше пәндерден үлгермейтіні ақиқат. Екіншіден, сауалнама жүргізу арқылы қын оқушылар мен педагогтардың қарым-қатынасын анықтап, оны жолға қою мәселесін шешу қажет. Зерттеулер көрсеткенді, девиантты мінезді балалардың басым көпшілігі бір немесе бірнеше мұғалімдердің шиеленісті жағдайда болады, ондай қарым-қатынас олардың түзелуіне кері әсер етеді. Ушіншіден, қын оқушылардың өз сыныптастарымен қандай жағдайда екенін анықтау және соған лайықты іс-шаралар жүргізу. Олардың көпшілігі өз сыныбында – басбұзар, іріткі салушылар және өзі сияқты бұзақылардың жетекшісі болып келеді. Төртіншіден, ата-аналармен және достарымен әнгімелесу арқылы тәрбиесі қын оқушылардың бос кездерінде кімдермен жүріп-тұратынын, қандай топтарда, орталарда болатынын анықтау. Себебі дәл сол бейресми топтарда болу

арқылы олар темекі шегу, арақ ішу, күмар ойындарын ойнауды әдетке айналдырады. Отбасының маңызды негізгі ерлі-зайыптылардың ата-аналық махаббаты мен мейірімі және балалардың өз тарапынан ересектерге деген құрметі, жанашырлық сезімі болып табылады. „Ақырып айтқан ақылдан, ақылмен айтқан сөз артық”, „Атасынан ақыл алса, тентек үл да жөнделер”, „Ана өз баласын жаңымен де, қанымен де сүйеді”, „Сүйер ұлың болса сүй, Сүйнерге жарап ол”. Абай «Отбасының беріктігі, жұбайлардың бір-бірінің, ең бастысы балаларының алдындағы жауапкершілігіне де көп нөрсе байланысты. Ата-аналар балаларына, ал балалары картайған ата-аналарға қамкор болуга тиіс» деген болатын. Мұның өзі отбасындағы өмірді үйымдастыру, ең алдымен, ондағы ересектердің, яғни ата-аналар мен ата-әжелердің бір-біріне деген қарым-қатынасы мен өзара сыйластыры негізінде қалыптасатындығын айғақтайды. Қорыта айтқанда, бүгінгі күнде жастарды әдепті де саналы етіп тәрбиелеу үшін ең алдымен отбасы мен мектептің тәрбие процесін дұрыс үйымдастыра отырып, үлттық дәстүрімізді, әдет-ғұрыптарымызды, дінімізді, ата-бабаларымыздан қалған насиҳат мұраларын бабалардың санасына сініре білу ата-ана мен мектептің ынтымақтастырының басты міндеті болып табылады.

Педкесеңстің №5 хаттамасы

Педкесең откізілген күн: 2.06.2023 ж

Катысқан мұғалімдер: 42 мұғалім

1. Баяндама: «Ақыл – ой кемістігі бар бастауыш сыйып оқушыларының саналы оқу дағдыларын қалыптастыру ерекшеліктері»

Теренязова Б (бастауыш сыйып мұғалімі)

2. Оқу жылдарын аяқталуы туралы – ОІМ Тулебаева А.К

а) оқу жылдарын аяқтау туралы нұсқаулықты талдау

ә) емтиханда жіберу және оқушыларды келесі сыйыпқа көшіру

б) емтиханның өткізілу кестесі, және оның орындалысы

3. Педагогикалық ұжымның 2022 – 2023 оқу жылдарындағы жұмыстарын талдау және жеке мұғалімдердің жетістіктерін бағалау – ОІМ Тулебаева А.К

1. Бастауыш пәні мұғалімі Бақыт Адилхановна өзінің баяндамасын оқи келе, биылғы оқу жылдарындағы алғашқы қабылданған «0» сыйып оқушыларының психологиялық ерекшеліктеріне тоқталып өтті. Бала психологиясын жетеп менгеру үшін, кез – келген мұғалім психолог болуы тиіс. Эсіресе біздің балалар үшін ол негізгі мәселе болып табылады. Мектепте барлық бала саны -156 болса, соның 41/i үйден (жеке) оқытылды. Бастауыш буында биыл қызын оқушылар саны өте көп, оның жартысынан көбі байқауда отырган оқушылар. Оқушылар саны жыл сайын көбейіп келе жатыр және де бұрынғы оқушылардай емес, көп үйрету мен жұмыстануды қажет ететін балалар. Тәртібі мен мінездері де өте қызын. Созан қарамастан бар ынтамызбен оқушыларды оқытып, үйрету басты міндетіміз деп ойлаймын.

2. А) Биылғы оқу жылдарын ерекшелігі сол, 31 мамыр- жылдың соңғы оқу күні. Бұл туралы оқу-ағарту министрлігінің орта білім комитетінің төрагасы Гүлмира Кәрімова хабарлады. "Қазақстанда оқу жылдарын ұзақтығы – 36 апта. Дәстүр бойынша оқу жылы 1 қыркүйекте басталып, биылдан бастап 31 мамырда аяқталады. 31 мамыр – жылдың соңғы оқу күні. Бұл күні еліміздің мектептерінде оқушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, Саяси құғын-сүргін құрбандарын еске алу күніне арналған сыйыптан тыс сағаттар өткізіледі. 1 маусымда еліміздің оқушылары Халықаралық балаларды қорғау күнімен қатар соңғы қоңырау мерекесін атап өтті. Каникул бұрынғыдай сақталады, яғни оқу күндерінің саны көбеймейді, ал каникул кезеңі азаймайды. Жалпы қазақстандық оқушылар 170 күн оқиды. Каникулдың ұзақтығы – 195 күн

Ә) Биыл мектебімізден 23 оқушы 9 сыйыпты аяқтайды. Оның 11/i –легкий, 5/i- умеренный, 4/i – ЗПР, 2/i – на дому; Жеңіл түрдегі диагн. оқушылар еңбек пәнінен емтихан тапсырса, ал ЗПР диагн. оқушылар үш пәннен тапсырады. Еңбек пәнінен емтихан сұрақтары іштеп жеңіл түрде жасақталады, ал ЗПР сыйыбына

ОББ наң келеді.

Б) Емтихан был маусым айының 2.06-13.06 аралығына қойылды. Был бітірушілер саны 23, оның 11-легкий, 5-умеренный, 4-ЗПР. 9 оқушы еңбектен емтихан тапсырады, ал 4/үі математикадан жазбаша, қазақ тілі мен орыс тілінен жазбаша және биологиядан ауызша емтихан тапсырады. Емтихан кестесі жасақталды, емтихан алушы мұгалімдер мен ассисенттер де бекітілді, еңбек және биология пәндерінен емтихан билеттері дайын, билеттердің бәрі бірлестік отырысында қаралып, бекітілді.

3. Педкеңесті қортындылай келе, ОІМ Тулебаева А.К сөз сөйледі. Былғы оқу жылын біздер: 153 баламен бастап, 156 оқушымен аяқтағалы отырмыз. Жылдағы оқу жылдарынан өзгешелігі 0 сынып аштық, ол сыныпта 11 оқушы болды, 9-легкий, 1-умеренный және 1- ЗПР.

Ал, былғы ПМПК ком/ң қортындысына сүйенсек: уйден оқитын оқушылардан Мырза Б, Туркеш О, Досберген С- оқуга жарамсыз болып қалды, ал, Тұрсынбек Г №6 жалпы мектепке; Бахтыбай Н №13 жалпы мектепке; Режепбай №3 жалпы мектепке баруға мүмкіндік алды. Ал, Илияс Фатима мен Фариза және Амандақ Әсет деген оқушылар мектепке келіп оқитын болды. З оқушы орташа деңгей диагнозына төмөндептілді.

Мұгалімдер жетістігіне тоқталатын болсақ: Наурыз айында өткен « Арнайы білім беру үйімінің үздік педагогы » облыстық байқауына біздің мектебімізден 4 мұгалім қатысқан болатын, сол байқаудың нәтижесінде қазақ тілі және әдебиеті пәнінің мұгалімі Нұрбергенова Даура Амангелдиевна II орын иеленді. Был өз білімін жетілдіру мақсатында 15 мұгалім тестке баруға өтініш берген болатын. Солардың 13/і педагог-модератор санатына, ал қалған екеуі «педагог-сарапшы» санатына берді. 13 мұгалімнің 11/і өз пәнінен, ал 2/і дефектологиядан 2 мұгалім өту мерзімі болмағандықтан қабылданған жоқ, ал қалған 11 /і тестке барды. Нәтижесінде мына мұгалімдер тесттен өтті:

1. Утеева Ж – дефектологиядан – модератор
2. Аккулова Р - логопедтен – модератор
3. Акимбаева Г - бастауыш пәнінен – модератор
4. Қалдыбаева С - дефектологиядан - модератор
5. Түгелбаева С - дефектологиядан - сарапшы

Осындағы көрсеткішпен қазіргі таңда мектебімізде 11 - модератор, 3 - сарапшы, және 2 - зерттеуші бар. Жыл соңында 5.06 -13.06 аралығында еki мұгалім Утеева Ж мен Сабурова А курстан өтеді.

Отырыс соңында мектептің әкімшілік құрамы сөз сөйлеп .II/ші жарты жылдық жұмыстарына қортынды жасады. ДТЖО Сулейманова жыл бойы жасалған жұмыстарына тоқталы, мұгалімдерге ат салысып, үнемі қолдау көрсеткендеріне ризашылығын білдіріп, алғысын айтты. Әлуметтік педагог

пен психолог үйден (жеке) оқитын оқушылардың үйлеріне барып, ата-аналармен кездесіп, олармен жақсы жұмыс жүргізгендерін ерекше айтып өтті.

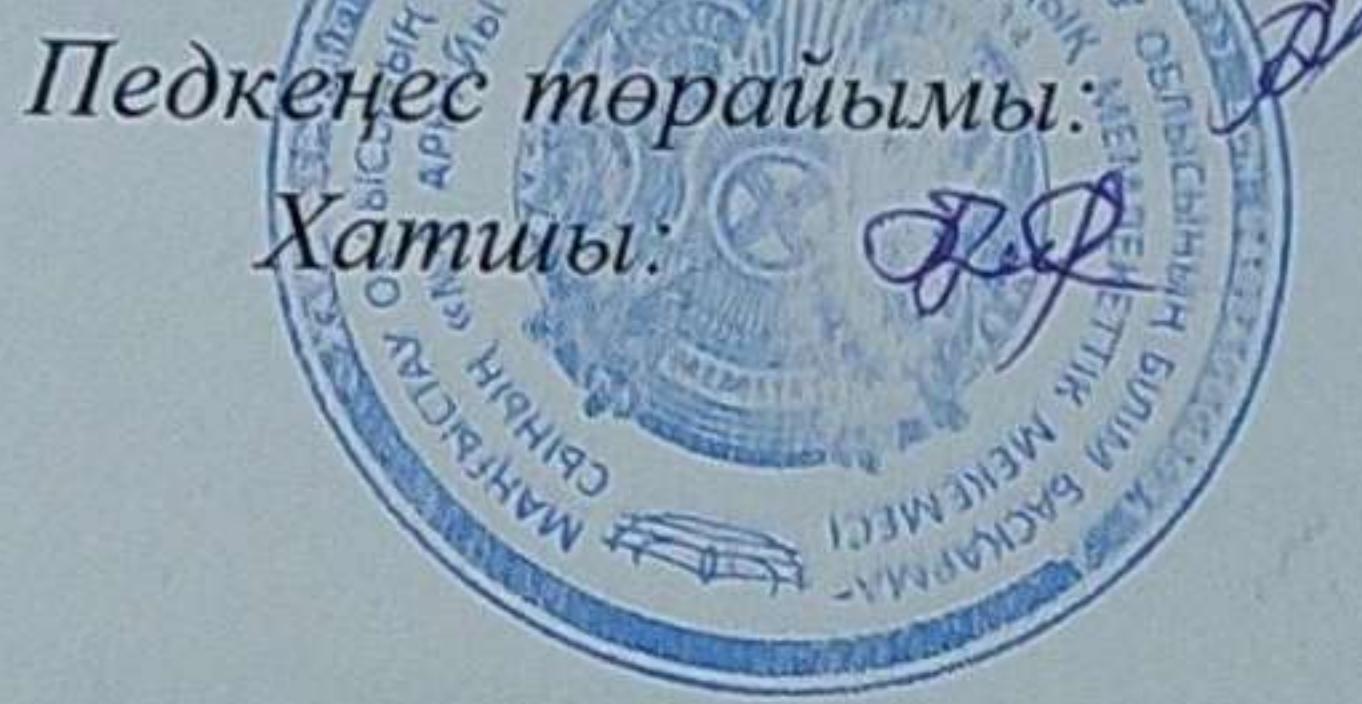
Осындай көрсеткіштермен биылғы 2022-2023 оқу жылын да тәмамдағық. Келесі оқу жылында да алға қойылған мақсаттар өте көп, ол жұмыстар да ойдағыдай орындалады деген сенімдеміз.

Қаулы:

1. Емтихандар уақытында, талапқа сай өткізілсін.

Қадағалап отыру ОІМ Тулебаевага міндеттелсін.

2. Еңбек демалысына шығатын мұғалімдер тиісті құжастарын уақытында тапсырын, есептеу парагна тек тапсырылған жағдайда гана қол қойылсын.
Жауапты- ОІМ Тулебаева А.К

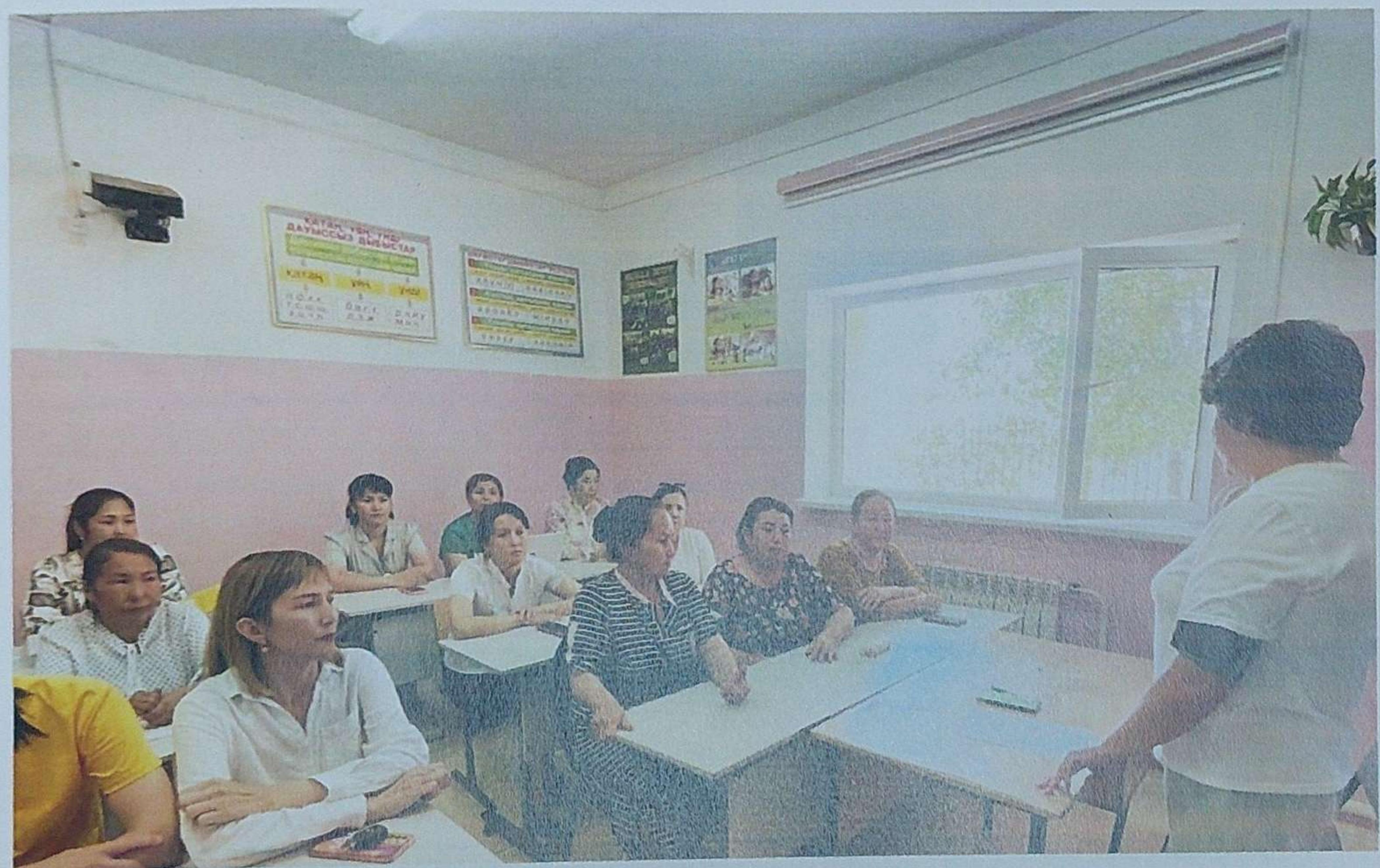
Педкенес төрайымы:

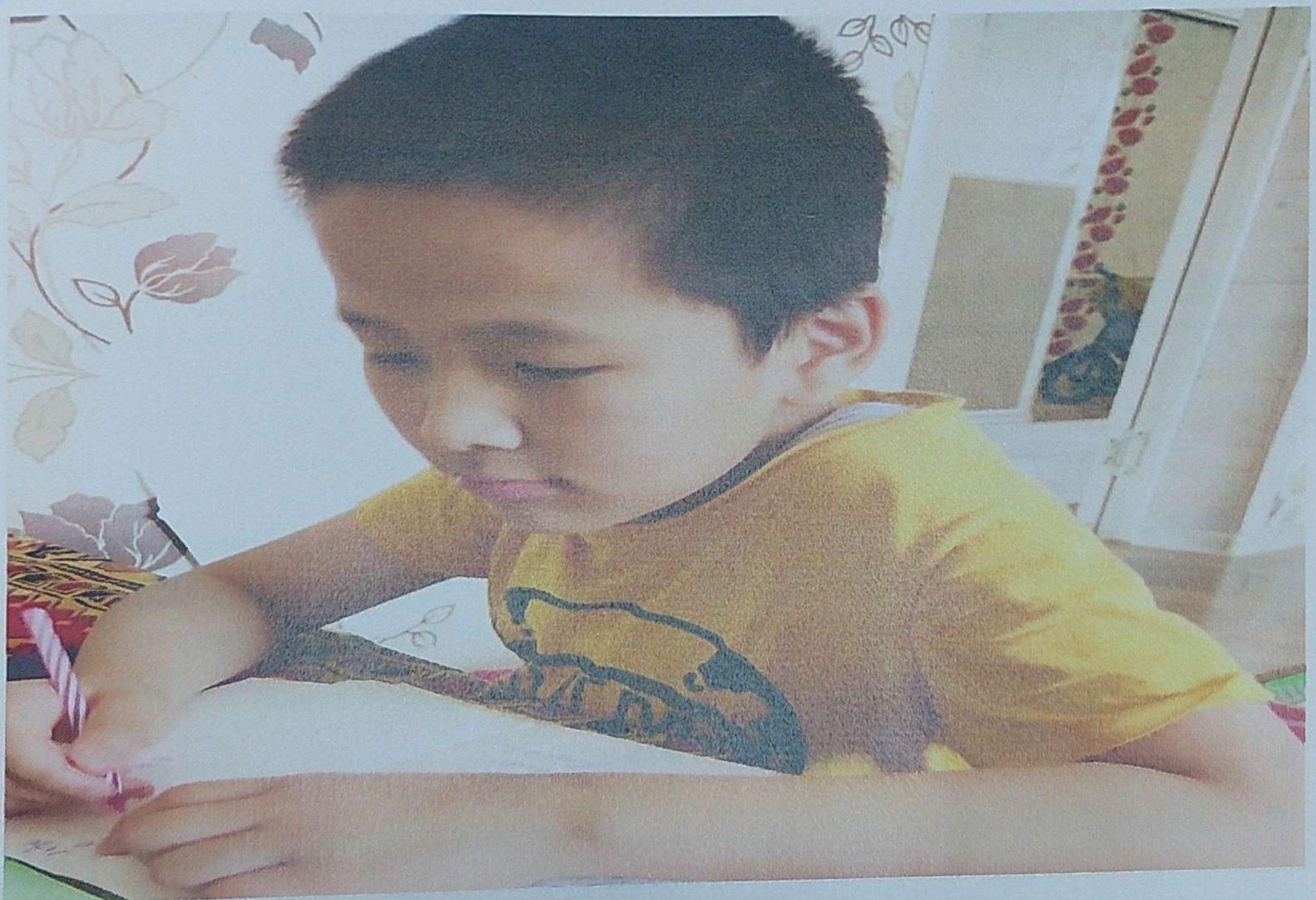
Хатшы:

А.У Джумагазиева

А.К Тулебаева

№ 3 арнасы мектебі

Баяндама

*Ақыл – ой кемістігі бар бастауыш сынып оқушыларының
оқу дағдыларын қалыптастыру ерекшеліктері.*

*Бастауыш сынып мұғалімі: Төрениязова Б
2023 ж*

Ақыл – ой кемістігі бар бастауыш сынып оқушыларының оку дағдыларын қалыптастыру ерекшеліктері.

Ақыл-ой кемістігі бар балалардың әрбір психикалық үрдісінің қалыптасуы ерекше. Бұл сауатты оқыту кезеңінде көрінеді: балалар әрінтерді баю есте сактайды, дыбысты әрінтермен жеткілікті турде ара қатынаста үстайлды, ұзак уақыт әріппен окудан буынга аудиа алмайды, сөздердің дыбыстық күрамын бүрмелдейді, оқылған сөздің затын, әрекетпен, белгімен арақатынасында күйнілдіктерді сезінеді. Оку техникасына койылатын бағдарламалық таланттардың күрделенуіне қарай бірқатар жана күйнілдіктер түтшілдейді. Ақыл-ой кемістігі бар балалар сөз саптау бейнелерін ете баю жинайды. Бұл дыбыстар мен әрітердің жеткілікті турде тез арақатынасымен ғана смес, олардың араласуымен, бір дыбысты басқалармен біріктірудегі күйнілдіктермен ғана смес, балалардың жалпылаған буынлық бейнені түсінбейтіндісімен және әрбір буынды жеке-жеке механикалық үйретуге тырысуымен байланысты. Оқудагы жүтіруді дамыту ақыл-оны бұзылған балалардың көру өрісі шектеулі. Сонымен қатар, мұндай балалар ұзак уақыт бойы шын – ойлың бұзылуымен байланысты магыналық түсініктерді пайдалана алмайды. Ақыл-ой кемістігі бар балаларда матінді ұғынудағы күйнілдіктерге, сейлеу қорының кедейлігіне, магыналық ойлың түзілудің баулауына және көру өрісінің тар болуына байланысты оку қарқыны нормативтік дамитын балаларға қараганда шамамен екі есе баю.

Танымдық іс-әрекеттің дамымауы, сейлеудің кейінрек дамуы, оның сапалы өзіндік ерекшелігі, солдай-ақ психологиялық ерекшеліктері ақыл-ой кемістігі бар баланың оқуды менгеруге дайындығының жеткіліксіздігіне негізделеді. Ақыл-ой кемістігі бар балалардың оку дағдысын қалыптастыру процесі белгілі бір ерекшеліктерге не. Ақыл-ой кемістігі бар бала оқуды жақсы дамып келе жаткан балаға қараганда едәуір ұзағырақ менгереді. Егер жаппай мектеп оқушыларының оку дағдысын қалыптастыру соңшалықты жылдам өтетін болса, жеке сатыларды атықтау күн болса, онда ақыл-ой кемістігі бар баланың оку дағдысын қалыптастыру процесінде әрбір саты онай көрінетін болып табылады. Ақыл-ой кемістігі бар балалардың оқуды менгеруі осы дағдыны қалыптастырудың барлық кезеңдерінде маңызды сапалы өзіндік ерекшелігімен сипатталады. Ақыл-есі кем балалар үшін әрітерді менгеру күн. Бұл көру қабылдауының ерекшелігімен, әрітерді ажырату және есте сактау күйнілдіктермен, тиісті дыбыстардың акустикалық бейнелерінің анық еместігімен байланысты. Әсіресе ақыл-ой кемістігі бар балаларда дыбыстарды буынға косу процесін күйнідатады.

Оқушылар үшін саналы оқудың толыққанды дағдысын менгеру барлық пәндер бойынша мектепте табысты оқытудың маңызды шарты болып табылады; сонымен қатар оку-сабактан тыс уақытта ақпарат алудың негізгі тәсілдерінің бірі, сонымен қатар оку дағдыларының ерекшеліктері арасында өзара байланыс бар Ақыл-ой кемістігі бар (зияткерлік бұзылыстары бар) білім алушыларға білім берудің үлгілік бейімделген негізгі жалпы білім беру бағдарламасында пәндерді игерудің жоспарланған нәтижелері сипатталған.

Бастауыш сыныптардағы оку соңында оку бойынша пәндік нәтижелерді менгерудің ең теменгі және жеткілікті деңгейі

Ең теменгі деңгей:

- мәтіннің дауыстап және дұрыс оқылуы;
- сұрактар бойынша оқылған мәтіннің мазмұнын қайта баяндау;
- батырлар мен оқигаларды бағалау бойынша ұжымдық жұмысқа қатысу;
- 5-7 қысқа өлеңдерді мәнерлеп оку.

Жеткілікті деңгей: - алдын ала талдаудан кейін мәтінді дауысты дауыспен және сөйлеу карқынымен дауыстап (семантикасы мен күрылымы бойынша құрделі-слог бойынша) дауыстап оку;

- оқылған мәтін бойынша мұталімнің сұрактарына жауаптар;

Оқудын толық шеберлігі келесі қасиеттермен сипатталады: дұрыстық, еркін сөйлеу, экспрессивтілік және хабардарлық. Ақыл-есі кем оқушылардың әр сапасын қалыптастыру процесі ете ерекше. Озіндік ерекшелігі сауаттылықты оқыту кезеңінде көрінеді: балалар баяу әріптерге ұксайды, ұксас сызбаларды араластырады, дыбысты әріппен тез байланыстыра алмайды, ұзак уақыт әріптен буынға ауыса алмайды, сөздердің дыбыстық құрамын бұрмалайды, оқылған сөзді тақырыппен, әрекетпен, белгімен байланыстыруда үлкен қындықтарға тап болады.

Арнайы (түзету) мектеп сыныбының контингенті сенсорлық, сөйлеу және интеллектуалдық жетіспеушіліктің сипаты мен дөрежесіне байланысты гетерогенді болғандықтан, балалар оқуды үйрену барысында осы дағдыларды игерудің әртүрлі кезеңдерінде кездеседі, бұл фронтальды жұмыс үшін қосымша қындықтар тұтызады. Сонымен, 2-ші сыныпта кейір оқушылар жеке, құрылымы қаралайым сөздерді бірге оқи алады. Бірақ балалардың көшілігі тек буындық оқуды итереді. Сондай-ақ әріп бойынша оқуды жалғастыратын оқушылар да бар. Сонымен қатар, барлық әріптерді ментермен балалар бар, оку дағдысын игеру деңгейлеріндегі бірдей сәйкесіздік орта мектепте де сакталады. Оку техникасына бағдарламалық талаптар құрделене түскен сайын біркатор жана қындықтар туындаиды. Ақыл-есі кем оқушылар буын бейнелерін ете баяу жинақтайды. Бұл дыбыстар мен әріптердің жеткілікті жылдам корреляцияланбауымен, оларды араластырумен, бір дыбысты екіншісімен біріктірудегі қындықтармен (бұл кемшіліктер белгілі бір дәрежеде 1-ші сыныпта жөніледі) байланысты емес, өйткені балалар жалпыланған буын бейнесін түсінбейді және әр буынды механикалық түрде жаттауға тырысады.

Ақыл-есі кем балаларға тән Инерция, кез-келген әрекет әдісіне қосылу аналитикалық оқу әдістерінен синтетикалыққа (буындардан тұтас сөздерге) көшу кезінде оларға кедергі келтіреді. Нәтижесінде, оқушылар буынды оқи бастағанда, тіпті таныс және үйренген лексемаларды да толық сөздермен окуға ауысу қынға соғады. Керісінше, бірінші сөзді бірден оқығаннан кейін олар келесі сөздерді тез окуға тырысады, бірақ, әдетте, қателеседі.

Оқу еркіндігінің дамуы ақыл-есі кем балалардың көру өрісі шектеулі екендігімен тежеледі. Олар, әдетте, қазіргі уақытта олардың көзқарасы бағытталған әріпті (буынды) ғана көреді. Сонымен қатар, мұндай балалар ұзак уақыт бойы семантикалық болжамды қолдана алмайды, бұл олардың негізгі ақауына-зияткерлік жетіспеушілігіне байланысты.

Ақыл-есі кем оқушылар мәтінді түсінудегі қындықтарға, сөйлеу қорының кедейлігіне, семантикалық болжамның қалыптасуының баяулауына және көру өрісінің тар болуына байланысты оку карқыны қалыпты балаларға қарағанда шамамен екі есе баяу. Бұл ретте жекелеген оқушыларда оку жылдамдығының айтарлықтай ауытқуы байқалады. Сонымен қатар, ақыл-есі кем балалардың оку карқыны бұқаралық мектеп оқушыларына қарағанда мәтіннің ақпараттық, лексикалық және құрылымды құрделілігіне байланысты. Мәтін неғұрлым құрделі болса, балалар баяу оқиды.

сатыда зерттеу оң әдістерін қолданудың өзіншік қындықтары бар. 10-менгі жастағы баланы зерттеу тақырыбымен «қинауга» болмайды. Әрине, ол табиғатынан туа біткен зерттеуші, бірақ алғашқыда оған бәрі арнағы түрде үйретіледі: проблеманы қалай анықтауга болады, болжамды қалай құрылымдау керек, байқауды, экспериментті қалай жүргізу керек және т.б. қысқасы, оның зерттеушілік табиғаты үнемі педагогикалық қамқорлықты қажет етеді. Баланың айналаны өз бетімен танып білуге деген үмтүлікі негізінде құрылған оқытуда зерттеу тәсілін пайдалану ерекше орын алады. Балаларды оқуда зерттеу тәсілін қолданудың қажеттілігі бола болмысының білмекке құмарлығымен, оны қоршаган дүниені зерделеуге деген қызығушылығымен түсіндіріледі. Оқушылардың өзіндік зерттеулері, олардың жеке қажеттіліктері мен сұраныстарын қанагаттандыруға септігін тигізеді. Сонымен қатар, өзіндік зерттеулер интеллектуалды және зерттеу біліктерін дамытуға мүмкіндік береді. Өзіндік зерттеудердің көмегімен оқушылар қоршаган дүниені тани келе, өздері үшін жаңа білімдерді «дайын күйде» алмай, өз бетімен ашады. Кіші жастағы балалар тәжірибесінде жеке және ұжымдық зерттеулер қолданылады.

Сонымен, гылыми-зерттеу жұмыстары оқушының:

- Ой-өрісі мен рухани жсан дүниесінің дамуына ықпал етеді, өз бетінше жұмыс жасауға үйреніп, зерттеулер жүргізуге бейімделеді;
 - Ой жүйелілігі мен шешендік өнері қалыптасады;
 - Танып-білу, талдау-жинақтау, салыстыру, бастысын бөліп шыгару, өмірде қолдану әдістерін меңгереді;
 - Оқыту мен тәрбиелеудің тиімділігін арттырып, оқушылардың жозғары шыгармашылық деңгейін қамтамасыз етеді.

«Бұлақ көрсөң, көзін аш» деген ұлагатты сөзге сүйеніп, бар мүмкіндікті пайдаланып, баланың қабілеттін, дарынын ашу және әрбір оқушының өз мүмкіндіктерін, қабілет және икемділігін таныта білуіне жағдай жасау – мүгалімнің басты міндеттерінің бірі. Ендеше мектепте оқушыны ізденушілікке баули отырып гылым мен техниканың жетістігіне сәйкес армандарына жетуге, өз жолдарын дәл табуга, гылымга жетелеу арқылы өздерінің қабілеттерін ашуларына көмектесуіміз қажет.

Жаңа ғасырга қадам басқан жас жеткіншектердің қазіргі өмірге бейімділігі болу керек. Ол өмірдің әр тетігіне үңіліп, тығырықтан шыгар жолға даяр болуы қажет.